

STRYN KOMMUNE

Stryn **2035**

RAPPORT FRÅ INNSPELSPORTALEN

Denne rapporten presenterer innspel frå den digitale innspelsportalen knytt til kommuneplanen sin samfunnsdel.

Innspel samfunnsdel (planprogrammet)

Generelt:

Stryn kommune kan bli ein svært attraktiv og berekraftig kommune med veksande folketal. Inkludering vil bli eit nøkkelomgrep i dette arbeidet.

Dersom Stryn kommune skal vere ei god kommune å bu og arbeide i, må utviklinga vere berekraftig. Dette gjeld både miljømessig, sosialt og økonomisk, i den rekkjefølgja.

Inkluderingsutvalet opptekne av all berekraft, men kanskje særleg den sosiale.

Der er mykje som tyder på at omgrepet "inkludering" blir blanda saman med "integrering". Det er avgjerande viktig at skilnaden blir klargjort for alle.

Inkludering:

Jfr utviklingstrekk side 7 og 9, som viser fallande tendens for folketallet i alle aldersgrupper. Andelen eldre aukar. Å inkludere alle vil difor bety mykje for å halde oppe den arbeidsføre delen av befolkninga. Innvandring vil bli svært viktig for næringslivet og livet i Stryn generelt.

Sjølv om Stryn ligg under landsgjennomsnittet på utanforskap, ser vi ut til å ligge betre an enn nabokommunane

Dei ulike temaa:

Næringslivet i Stryn er nøkkelen til auka folketal, arbeidsinnvandring blir viktig ressurs.

Stryn har låg gjennomsnittsutdanning, arbeidslivet utfordrar i mindre grad dei med høgare utdanning, men er likevel svært kompetente

Å greie å inkludere fleire betyr:

Sjå dei som av ulike årsaker er utanfor arbeidslivet og utdanning, kva skal til for å få dei inn att
Inkludere med mål om at folk blir verande, permanent eller fleire år lenger enn tenkt
Endre haldning med tanke på at dei med utanforskap er viktige for oss
Næringslivet må organisere seg med tanke på å skaffe seg arbeidskraft, både norsk og utanlandsk
Språkopplæring er ein nøkkel til inkludering og integrering og må prioriterast høgt

Frivillig verksemd (den tredje sektor) må få all den støtte dei kan få i inkluderande arbeid. Frivillig arbeid blir viktigare, jfr utfordringane i pleie og omsorg. Dette krev nytenking i samarbeidet mellom kommune og frivillige i utføringa av kommunale oppgåver. Det er folk vi manglar, dette er ikkje berre eit økonomisk problem.

Tilråding:

Inkluderingsutvalet tilrår ein plan for inkludering. Denne vil svare på mange av dei områda kommunestyret vil ha drøfta:

- Berekraftig næringsutvikling
- Bulyst og attraktive lokalsamfunn
- Eit godt livsløp i Stryn
- Framtidsretta utvikling i heile kommunen

Alternativt rår inkluderingsutvalet til å ha eit fast punkt i alle planar og handlingsdokument der inkluderingseffekten av tiltak blir vurdert og synleggjort.

Dei tverrfaglege arbeidsgruppene bør søke å få medlemmer frå frivillig sektor, minoritetsgrupper som funksjonshemma, unedom, eldre, arbeidsinnvandrarar og flyktningar.

I planarbeidet må ein unngå at omgrepet "inkludering" blir blanda saman med "integrering".

Innspel til samfunnsplanen til Stryn kommune, Stryn ungdomsråd 24.0424

Stryn ungdomsråd meiner at følgande satsingsområder er viktig for Stryn kommune å fokusere på dei neste åra:

Skule:

- Fokus på klassemiljø og sosiale aktivitetar. Må satse på det sosiale miljøet både i skuletida og fritida
- Forbetre uteområde på skulen, sitteplassar under tak
- Meir bevegelse i skuletida, og uteområde som innbyr til aktivitet.
- Betre innemiljø i klasserommar. Klimaanlegg, betre stola
- Leksefrie skular i heile kommunen

Sosialt og trivsel:

- Sikre gode fritidstilbod og møteplassar for ungdom og vaksne
- Meir aktivitetar i bygdene- særleg for ungdommar 7
- Trygge vegar til badeplassar, fleire tilrettelagte badeplassar
- Legge til rette for eigenorganiserte aktivitetar som til dømes: Padel, frisbeegolf, golf++

Arbeid:

- Satse på næringsliv, grundera, entrepeneura, nye arbeidsplassar, vidare utvikling av næringsliv.
- Gode jobbar og bra tilbod for vaksne og ungdom
- Gode tilbod som gjer at vaksne tek med borna sine til Stryn. Gode skula, gode miljø, natur, miljøvenleg kommune. Godt rykte.
- Skattelette for grunder, kommunen må investere i lokal næringsutvikling.
- God infrastruktur, godt bustadmarknad

Miljø:

- Meir offentleg transport, mindre personbilkøyring
- Satsing på lokalprodusert mat
- Satse på berekraftig straumproduksjon. Solceller, f eks.
- Meir fokus på gjenbruk
- Meir søppelkassar på turplassar
- Turstiar, særleg tilpassa for eldre
- Sykkelveggar og sykkelstiar
- At Stryn har meir varierte arrangement tilpassa alder (lite ungdomsarrangement)

Stryn sin største styrke er naturen. Det er det som assosiert med Stryn, og folk kjem for å oppleve, både dei som reiser hit på ferie, eller vil bu her. Den må ivaretakast og utviklast på ein berekraftig måte.

Viss Stryn kommune vil ha meiningane er det ein fordel å møte opp fysisk på skulen, og kome i dialog med ungdomane.

STRYN 2035

Rådet for eldre og personar med nedsett funksjonsevne har i møte 23. april drøfta STRYN 2035, og vil kome med fylgjande fråsegn:

I ei tid med nedgang i folketalet, og «eldrebylgje» er det viktig å sjå dei eldre som ein ressurs og ikkje eit problem. Ut i frå bygdemøta har vi notert fylgjande stikkord: Helse- og omsorg, klyngetun, sentrumsnær bustad (ikkje berre Stryn sentrum, men også bygdesenter i kommunen), kommunale vegar, klimatiltak. I tråd med tidlegare vedtak i Stryn kommunestyre om prosjektet «Leve heile livet», er det viktig å legge til rette for at folk kan bu lengst mogeleg i heim.

Rådet vil gi full støtte til ønske frå ulike bygdelag om klyngetun med gjennomgangsbustader på for eldre, personar med nedsett funksjonsevne, unge familiar og personar som berre skal ha kortare opphald i kommunen. Gjennom slike miljø vil dei som treng hjelp kunne kjenne seg tryggare.

Dette gjeld også snøbrøyting og vedlikehald av kommunale vegar som rådet har spela inn ved fleire høve tidlegare. Det må vere mogeleg å kome fram døgnet rundt om det skulle oppstå sjukdom, brann og også heimesjukepleie.

Det må takast omsyn til eldre og personar med nedsett funksjonsevne i all universell utforming, slik at dei kan delta i det som skjer i kommunen på lik linje med alle andre.

Stryn kommune har ein tidlegare løvnader om terapibad. Det er ei tung investering, men rådet er positiv til innspel frå Innvik for å sjå om der mogeleg å finne løysingar ved å utnytte varmt vatn frå «Innvik», og kombinere med symjeopplæring for Vikane området.

Eldre- og personar med nedsett funksjonsevne spør også etter transport/kollektivtilbod, og ikkje minst møteplassar for sosialt samvær.

Etter synfaring på Stryn vidaregåande og rommet som er spesielt lagt til rette for funksjonshemma vil rådet tilrå at det i framtidig kommunal utbygging vert lagt til rette for minst eitt, kanskje fleire husvære, tilpassa personar med nedsett funksjonsevne.

Det er også viktig med tiltak fleire stadar i kommunen, der også rullestolbrukarar kan få ei naturoppleving. Politiet har gjennomført ei omfattande spørjeundersøking med fokus på Stryn sentrum.

–Kva blir gjort med materialet vidare?

Rådet vil spesielt sette søkjelyset på universell utforming av sentrum med tanke på lys ved fotgjengarovergangar, og tilrettelegging for dei som brukar rullestol eller rullator. Dette gjeld ikkje berre miljøgata (Rv15), men heile Stryn sentrum. Pr i dag er dei fleste fotgjengarfelt i tverrgatene til Rv 15 umogleg å krysse for brukarar med elektrisk rullestol.

Rådet ser positivt på bruk av moderne teknologi, men det må ikkje kome som erstatning for menneskeleg kontakt.

Med helsing rådet for eldre og personar med nedsett funksjonsevne i Stryn kommune

Fråsegn

Til: Stryn kommune
Frå: Loen Utviklingslag, styret
Dato: Onsdag 17. april, framtidsmøte Loen Bygdehus

Overordna:

Alle område, byar, fylke, kommunar og grunnkretsar måler framtida i form av folketal. Aukar folketalet er det bra, minkar det er det motsett. Loen har hatt eit jamt folketal sidan 2011, då var folketalet i dei tre grunnkretsane 743 personar, toppen var i 2022 med 769 personar og ved inngangen til 2024 var talet 765 (776). Loen er ein av få kretsar i kommunen med slik stabilitet. Vi veit at leigemarknaden er anstrengt, det betyr at folketalet kunne vore høgare med fleire bustader.

Loen har ein næringsstruktur med mykje innpendling.

Loen Utviklingslag legg vekt på at kommunen i sin kommuneplan tek omsyn til følgjande:

Næring:

Varsemd med tanke på volumfremjande turisme, Loen Utviklingslag har tidlegare uttalt at vi meiner bygging av ei cruisekai nr 2 er feil prioritering. Det er såleis totalt uaktuelt å bygge ei ny kai på Tyvaneset, både fordi dette eit svært stort landskapsinngrep, og fordi Loen og Olden har tilstrekkeleg sosial belastning dei dagane vi har mange cruisegjester.

Regulering/sikring av sørvisareal i sentrum er nødvendig for framtidig utvikling.

Bustad:

Der er regulert bustadareal i sentrum, dette bør ikkje omregulerast utan at der er tilgjengeleg gode alternative areal. Loen har og vil få trong for eldrebustader, dette forsterkar det generelle behovet for bustader og bustadareal. Eldrebustader bør ligge nær butikk og busstopp.

Vi er glade for nye tomter i Solvik, men vil peike på at der er behov for bustadtomter også aust i kretsen, mot Lodalen.

Veg, samferdsle og reiseliv:

Trafikkutfordringane i Lodalen sommar (stor personbiltrafikk) og vinter (rasfare) er godt dokumenterte. Desse utfordringane treng ulike løysingar, og er viktige for å kunne bu og trivast i dalen. Det er også viktig for at dalen skal vere kjekk å besøke. Jamn og høg trafikk løyser ut behov for toalett, søppelhandtering og stibygging. Vi viser her til rapporten frå prosjektet «Destinasjonsutvikling i Loen og Lodalen», og tiltakslistar for reiseliv som er overlevert kommunen i september 2023.

Kommunen bør i sine planer peike på område i utmark der stibygging er eller kan bli naudsynt og sikre ei effektiv sakshandsaming når behovet oppstår.

Fartsregulering. For vanlege folk er det vanskeleg å forstå kvifor Loen med til tider veldig stor mengde fotgjengarar skal vere handsama annleis enn til dømes Innvik. Redusert fartsgrense til 50 km i timen er eit krav kommunen bør stø oss i.

Skule og barnehage:

Kommunen bør i ei tid med synkende barnetal i kommunen sikre at dei kretsane som har stabilt og veksande barnetal har eit tilfredsstillande tilbod. Loen har mange arbeidsplassar og innpendling. Dimensjonering, i alle fall i barnehagen, bør vere risikofritt.

Kultur og kulturminne:

Kommunen bør i sine planer sikre at den dramatiske historia til Bødal og Nesdal i samband med ulukkene kan dokumenterast. Dette gjeld både regulering av areal til opplysning og parkering/sørvis.

Barn og unge:

Vi har ingen å miste, verken til trafikkfaren eller til rusmiddelbruk og utanforskap. Nokre gonger treng vi fagleg assistanse og råd for å vite kva vi skal gjere lokalt for å gjere bygda vår til ein god stad å bu.

Loen Utviklingslag arbeider saman med Lodalen Veglag og Loen Reiselivslag for å sikre at vi kjenner kvarandre sine satsingar.

Utvik Vel og Utviklingslag,

- Utvik Vel og Utviklingslag, meiner det er viktig at det vert lagt til rette for utbygging av bustadar, både kommunale byggefelt/tomter, men og gi løyve til private aktører som ønsker å bygge td leilighetsbygg eller legge ut private tomter for sal.
- Vi ser eit aukande behov for gjennomgangsbustadar både for unge etablerarar og også for eldre. Om ikkje ein bur heime heile livet ønsker vi moglegheit for å kunne bo i Utvik/ Tistam heile livet. Då treng vi leiligheter eller andre type eigna boliger tilpassa både eldre og folk med funksjonsnedsettingar. Kanskje eit eldretun med fellesareal og felles hage?
- For at bu- og byggelysta skal bli ivareteken og for at Stryn skal vere ein kommune med levande bygder, meiner vi det er avgjerande at dagens skule- og barnhagetilbod blir behalde. Barnehage i Utvik og barneskule på Innvik vil gagne og styrke begge bygdene. Utvik og Tistam er inne i ein god stim men aukande barnetal og fleire tilflyttarar. La oss beholde det slik.
- Legge til rette for ladestasjon for el-bil i alle bygdene i kommunen. Utvik er siste stopp før Utvikfjelletså ladeplasser må på plass
- Legge til rette for bobilparkering med lading og sanitæranlegg i sentrum.
- Gi løyve til å bygge hytter/rorbuer i strandsona, utanfor sentrum for turisme.
- Relatert til grøn næring kan kommunen gje fleire konsesjonar til mini- og mikrokraftverk.
- Legge til rette for heimkontor-hub i bygdene, kan gjere det lettare for fleire å ta med seg jobben frå byen når dei flyttar attende til bygda. Vi tenker Dooriabygget kan bli eit godt bygg for dette. Både forkontor og for mindre bedrifter som treng td ein verkstad. Her kan ein og opparbeide kai slik det er mogleg å legge til med båt (turistskip) og å kunne shippe utvarer (stein, tømmer ol)
- Sikring av Storelva håper vi snart er klart. Då kan vi utvikle området rundt ballbingen til eit park og rekreasjonsområde for alle. Legge opp til aktiviteter, arrangere aktivitetsdager, torgdager, myldredager der vi kan invitere andre bygdelag til oss på arrangement. Åpe for turister som reiser forbi eller bur på ei av dei mange hus og hytter i bygdene. Gårdsturisme? Sal av produkt laga i og avfolk i Utvik /Tistam.

Det viktige er no at Stryn kommune kjem i land med kommunedelplanen for Vikane. Utan den påplass er det nesten ikkje mogleg å planlegge eller starte noko. Vi har masse ideer, ønsker, planer ogvyer for framtida, ikkje la kommunedelplanen vere ei propp og ein stoppar for alle desse som vil Utvikog Tistam vel.

Stryn kommune, Samfunnsutvikling
Tonningsgt 4

6783 STRYN

Innspel til kommuneplanen sin samfunnsdel 2024-2035

I etterkant av «framtidsmøte» på Vikane Skule har styret i Bygdeutviklingslaget diskutert emner rundt samfunnsplanen. Vi ynskjer å spele inn følgande til det vidare planarbeidet:

Den nye planen bør ha ein meir desentralistisk grunntanke enn det som er tilfelle i den eksisterande planen. Det må vere eit overordna siktemål at alle i kommunen må få grunnleggjande servicebehov dekkja i rimeleg avstand frå heimen. Og ein må søke å bygge ein robust desentralisert struktur som innbygarane kan stole på og som kan vare lenge.

Stryn har tre bygder som er «tettstader» etter SSB sin definisjon: Stryn sentrum, Olden og Innvik. Vi meiner at det er rasjonelt og naturleg å utvikle desse. Det vil kunne skape tilstrekkeleg store fagmiljø og bumiljø til at det er eit visst utval av arbeidsplasser og mulegheiter for eit sosialt liv.

Prognoser viser aldrande befolkning og ein framtidig kommuneøkonomi som vil kreve knallharde politiske prioriteringar. Å basere dei grunnleggjande offentlege servicetilboda i dei tre tettstadane vil vere effektivt og framtidsretta.

I Innvik har vi for tida ein del utfordringar i forhold til utvikling av bygda. Vikane har venta på revidert arealplan i mange år, vi har Storelva som legg beslag på store areal fordi sikringsarbeidet har gått seg «skørfast», gang- og sykkelveg har vi venta på i 50 år, vi hadde eit oppvekstsenter som gjekk tapt då det vart «midlertidig» splitta opp, og kommunen har ingen tomte- eller bustadtilbod til folk som måtte ynskje å etablere seg i bygda.

I Stryn sentrum tar kommunen seg i stor grad av tilbod som samfunnshus, idrettsanlegg og park/fritidsområde. Vi aksepterer at det er naturleg at hovudanlegga ligg i kommunesenteret. Samfunnsplanen bør anerkjenne at slike tilbod blir utvikla og vedlikehalde nesten utelukkande på dugnad ute i bygdene. Dette gjeld både idrettsanlegg, ungdomshus/andre forsamlingslokaler, parker/uteområder. Når desse dugnadsbaserte tilboda står i fare bør kommunen ha ein strategi for å hjelpe dei på fote igjen.

Dersom det skulle vise seg vanskeleg å finne samanhengande areal for kommunalt bustadfelt i Innvik vil vi tilrå at kommunen i staden er offensiv med å finne mulige enkeltståande bustadtomter. Innvik er ei vidstrakt bygd med eit «glissent» sentrum der det er muleg å finne tomter. Der er også ubrukte areal i byggefelta. Mange stader kan eksisterande infrastruktur nyttast slik at tomtekostnaden blir akseptabel. Kommunale bustadtomter bør ha byggefrist.

Innvik har ledig kapasitet i skulen og vi ynskjer at flyktningar i større grad blir busette her, og at norskopplæring også blir desentralisert til Innvik eller Utvik for desse.

Vi meiner at:

- Kommunen må til kvar tid ha byggeklare bustadtomt(-ar) til sals i Innvik
- Innvik må ha eit tilbod om skule, SFO og barnehage

- Det bør byggast døgnbemanna omsorgsbustader i tilknytning til Vikane Omsorgssenter for å styrke institusjonen. Her har kommunen areal tilgjengeleg for utbygging.
- Det bør byggast sjølvvegde eldrebustader slik at eldre klare seg lenger utanfor institusjon (LEVE)
- Den ferdigregulerte gangvegen Innvik sentrum - Hildastranda har mange gongar vore 1.prioritert i kommunen og må no gjennomførast. Innvik sentrum – Heimlund bør også inn på prioriteringslista for gang/sykkelveg.
- Det bør arbeidast for at E39-parsellen Byrkjelo-Grodås blir splitta opp slik at tunnell gjennom Utvikfjellet blir skilt ut som eit eige delprosjekt og gjennomført innan rimeleg tid.
- Den lenge planlagte «snarvegen» til Innvik Næringspark bør realiserast. I samanheng med den og gang/sykkelveg/utbetring av FV60 bør kryssløysing med rundkøyring i Vagstadkrysset vurderast
- Kommunen må følge opp sikring av Storelva i Innvik
- Det må regulerast inn nye industri- og bustadareal i Innvik
- Kommunen bør søkje samarbeid med lokale bygdelag/velforeningar/utviklingslag i saker som gjeld den enkelte bygda.

Med helsing Innvik Bygdeutvikling
For Styret

Lars Aage Hilde
styreleiar

Innspel til samfunnsdelen til Stryn kommune

Stryn kommune har eit stort unytta potensial innan natur- og aktivitetsbasert turisme. Ein ynskjer med dette innspelet å synleggjere potensialet ein har og kva som må til for å utvikle dette fram mot 2035. Opplistinga under er ikkje utøymande og for å kunne realisere det ibuande potensialet som ligg i Stryn kommune må ein legge til rette. Dette krev vilje, nye tankesett, forståing, friske midlar og human kapital og kompetanse.

Det var framsynte grunneigarane og eldsjelene som la ned grunnsteinane for over hundre år sidan. Hugs det historie perspektivet og forvalte denne ressursen til det beste for Stryn kommune. Det er vårt skifte no og då må ein ta det ansvaret. Tilrettelegging av landbasert infrastruktur for reiselivsverksemda i kommunen er prekær og det hastar for å legge til rette for gode opplevingar for dei tilreisande og ta vare på dei fastbuande. Ein god stad og leve er ein god stad å besøke. Oppfordring er at Stryn kommune omgåande løftar fokuset på å legge til rette for ei næring i vekst, som har stor verdiskaping og som skapar mange arbeidsplassar.

Stryn kommune opplevast ikkje som ein reiselivskommune i dag. Det er ein kommune med mange tilreisande. Ein må bli betre på tilretteleggjarrolla og ein kan ikkje forsette med årvisse debattar om toalett og søppelhandtering. Dette vil krevje investeringar i reine midlar, men også investeringar i human kapital og kompetanse. Potensialet for natur- og aktivitetsbasert turisme i Stryn kommune er enormt, men det krev tilrettelegging.

Stryn kommune har ein enorm naturgitt ressurs med fjord, fjell, bre og ikkje minst folka som bur her. Det ser vi på alle dei tilreisande som ynskjer å besøke Stryn og oppleve staden vi bur på. Det største verdiskapingspotensialet i Stryn i framtida er i skjeringspunktet mellom landbruk, forvaltning og reiseliv. Landbruket må styrkast for å pleie dette landskap som er unikt i verdsamansamanheng. Vi som bur og leve her, ser kanskje ikkje dette sjølv, men fjordar kor det bur folk på nesten kvar ei hylle er unikt. Utan at vi forvaltar, tek vare på dette og utan eit aktivt landbruk vil dette forvitte. Då vil Stryn miste attraksjonskrafta ein har innan reiseliv.

Landbruket må styrkast og kulturlandskapet med alle sine raudlista artar må haldast i hevd. Igjen dette vil krevje investeringar i rein kapital, nasjonalt, regional og lokal politisk vilje, investeringar i human kapital og kompetanse.

I ei tid der vi står midt i ei klima- og naturkrise må Stryn kommune gjere sitt for å møte utfordringane. Arealbruken vår må ned, forbruket må bli meir berekraftig og klimautfordringane må løysast. Planvaskar er eit verkemiddel og ein må etterstreve arealnøytralitet. Sjølv eit lite lokalsamfunn som Stryn kommune må ta sitt ansvar for å møte klima- og naturkrise. FN's 17 berekraftsmål er styrande for alt vi skal drive med og då må planverket til kommunen vere oppdatert. Er ikkje oppdatert, klar over, førebudd eller dreg med seg gamle haldingar om at dette vedkjem ikkje oss eller meg vil ein møte motbør når ein skal utvikle og overlevere Strynesamfunnet til komande generasjonar.

Ski og langrenn.

- Løfte utgangspunktet på Stryn Skisenter til Tonningsætra. Då har ein eit meir snøsikkert utgangspunkt for skiaktivitet. Snøgrensa vil heve seg framover. Det synar all forskning!. Bygg kommunal heilårsveg til Tonningsætra. Utvikle heisanlegg mot Gullkoppen, Hornindal, Hestefjellet og Steindalen. Heilårsdestinasjon. Stort potensiale for vandring og sykling i fjellheimen nord for Stryn sentrum. Rydde skog for meir heisbasert laussnø køyring.
- Stryn Sommarski. Bygg ny stolheis med mellomstasjon ved brebassenget, snøproduksjonsanlegg, minikraftverk og garasjeanlegg med leilegheit for personell som skal inn vinteren for å klargjere anlegget for sommardrifta. Køyr samdrift med Stryn Vinterski for å skape heilårsarbeidsplassar. Ta ut potensialet som ligg i Stryn kommune med "Ski i Stryn året rundt". Få på plass igjen langrennsløypa på Tystigen.
- Toppturparkeringsar. Det er ein rekkje stadar i Stryn kommune som er godt eigna til toppturar. Her må ein legge til rette for parkering og informasjon. Modell som i Jølster, Skjeringsdalen, Vangen, Skarstein, Gjerde, Veslebygda, Flo, Ytreeide, etc.
 - o Storesunde, Stauri, Meland, Innvikdalen, Tjugen, Grasdalen, Utvik, Auflem
 - o For å kunne utvikle topptur vinter bør ein kultivere nedfartane slik at ein kan køyre ski bort i mot heilt ned. Dette vil skape ein naturskog som er open og som vil gje eit flott turterreng og jaktterreng i barmarksesongen. Enormt potensiale, relativt låghengande frukt og særskild populære tiltak.
- Ha fokus på utvikling av skianlegget på Utvikfjellet sjølv om dette ligg i ein anna kommune. Dette er eit fantastisk anlegg for barnefamiljar og særskild viktig for Stryn kommune sine innbyggjarar som ligg lengst vekk frå Stryn Vinterski. Har stort potensiale for terrengsykling og som innfallsport til Jostedalbreen NP om ein ser på moglegheitene for heilårsdrift.
- Utvikle og halde langrennstilbodet i Stryn kommune. Kan ein knyte saman langrennsløypene på Ullsheim og Vangen med skibru over ved Langeset? Dette vil

skape eit enormt langrennstilbod med fjordutsikt. Støtt lokale idrettslag som legg til rette for lågterskel langrennstilbod. Bygg opp under langrennstilbodet på Utvikfjellet.

Tursykling, terrengsykling og nedover sykling.

- Det er mogleg å legge til rette for ei tursykkelløype frå Stryn sentrum til Briksdal. Det er ikkje mange stubbar med ny veg som skal til. Visnesrunda til Stavanaset. Frå der er der "skogsveg" inn til Strand. Frå her må ein opp på Marsåhammaren for å treffe vegen som går vidare inn mot Rake. Ny gangveg til Loen. Opp frå Mattilssynet på Loåsvegen og inn til Olden under Huaren. Skogsbilveg ned til Olden. Oppover Oldedalen på Bruvollside til Beinnes. Vidare til Sunde over brua. Vøle opp igjen den gamle "Byvegen" til Oldedalen på motsett side av Oldedalevegen langs vatnet til Kvame. Vidare til Aabrekk og opp til Briksdalen. Dette kan bli Stryn sin rallarveg. Kjempepotensial som vil vere særst bra for både tilreisande og fastbuande. Bygge grendene saman.
- Legge til rette for terrengsykling og nedover sykling. Hjelledalen har eit tilbod. Rundt Stryn Vinterski er der eit større potensiale. Innvikdalen, Hoven/Loen Skylift og Huaren ned til Olden og Loen er døme på stadar i Stryn kommune kor ein kan legge til rette for denne typen aktivitet. Etterspurt aktivitet.
- Bygg meir gangvegar ut og inn mot alle sentra i Stryn kommune. Dette vil generere meir tursykling, samt absorbere tal tilreisande ein har i kommunen på ei meir tiltalande måte.

Vandring.

- Stryn har enorme moglegheiter for vandring. Dette må utviklast og ha ein viss kvalitet. Stryn kommune bør ha ein kommunedelplan for sti og løypenettet. Dette vil gjere det lettare å søkje midlar, halde desse ved like og at desse stiane har ein viss standar. Det er viktig å presisere at ein skal ikkje legg inn alle lokale stiar. Ein må gjere eit utval av stiar som skal nyttast til å profilere Stryn kommune som ein vandredestinasjon.
- Samstundes må der utarbeidast ein kvalitetsnorm for turstiane i Stryn. Det er ein del stiar per dags dato som ikkje burde brukast grunna dårleg vedlikehald, dårleg merking og farlege parsellar. For at stiane skal ha ein viss kvalitet og standar bør ein ha ei kvalitetsnorm for sti og løypenettet i Stryn kommune.
- Viktig at ein har eit utval i vanskegrad og varigskap på stinettverket. Skilting og merking bør vere etter nasjonal standar.
- Skilting og merking av turstiane i kommunen ut frå sentra i Stryn kommune. Kjem du som tilreisande til Stryn kommune finn ein ikkje kor ein skal ta vegen. Sjå kva dei eksempelvis har gjort i Eid sentrum.
- Hald stiane i hevd gjennom gode rutinar for tilsyn og vedlikehald.

Vassport og aktivitet på vatn.

- Stryn kommune har mange store vatn og ein fjord. På lik linje med vandring kan ein utvikle ein plan for vassport og aktivitet på vatn.
- Ein kan legge til rette for stadar kor ein kan parkere og legge ut kano, kajakk, SUP, båt, etc.
- Badestrendene i Stryn kommune. Lågterskel fritidsaktivitet og viktig for oss fastbuande. Parkering, søppelhandtering og vedlikehalda.
- Gjestebrygger. Ved ei realisering av Stad skipstunnel vi det kome eit stort marknad med private båtturistar nord for oss. Skal Stryn kommune kunne ta ein del av denne markanden må ein legge til rette for gjestebrygger. Gjestebryggene må ha straum, vatn, toalett, søppelhandtering, tømmeastasjon og dusj. Aktuelle stadar. Stryn, Loen, Olden, Innvik og Utvik.

Landbruk.

- Ein heilt avgjerande faktor for at ein skal kunne utvikle Stryn kommune som norgesleiane innan aktivitets- og naturbasert reiseliv er landbruk. Landbruket har stelt kulturlandskapet i hundrevis av år og ein kan ikkje misse fleire bønder i Stryn kommune.
- Det er ei skjeringspunktet mellom landbruk, forvaltning og reiseliv Stryn kommune har eit enormt potensiale. Dette må styrkast og vidareutviklast.
- Bøndene er store grunneigar og skal ein utvikle Stryn kommune innan aktivitets- og naturbasert reiseliv må ein spele på lag og bygge opp under norsk landbruk.
- Landbruket og bøndene steller landskapet slik at ein tek vare på kulturlandskapet og den artsrikdomen som eksistera der. I kulturlandskapet veks mange av våre raudlista artar.
- For detaljhandelen i Stryn kommune er landbruket avgjerande.
- Landbruket og bøndene skal sikre ålmenta mattryggleik, servere kvalitetsmat og kvalitetsdrikke produsert lokalt.

Cruise.

- Ein må drifte den hamna ein har før ein planlegg ei cruisekai til i Stryn kommune. Kai nr 2 debatt no er ei fullstendig avsporing per dags dato.. Ein må utvikle Olden og Loen hamn. Optimalisere drifta der før ein planlegg kai nr. 2. Det kan vere rett med kai nr. 2 i 2035, men før ein brukar meir tid og energi på dette må ein styrkje dei landbaserte infrastrukturane kring eksisterande kaianlegg, generelt i Stryn kommune og utvikle fleire ekskursjonar som kan absorbere tal cruisegjester i Stryn kommune.
 - o Bygg gangveg til cruiseparken, opp til Laukibrua, mellom Olden og Loen og på Skarsteinsida (her er gangvegen ferdig regulert!!!).
 - o Tett hola i eksisterande kai. Der ligg det 2000 kvadrat med myldreareal. Lag eit gatesystem (tenk flyplass) for ekskursjonane ut frå Olden og Loen hamn slik at

ein får på plass eit effektivt logistikksystem på dagens kai. Dette vil auke toleevna i Stryn kommune.

o Ekskursjonsmoglegheitene frå Olden og Loen hamn har sidan tidenes morgon gjort hamna attraktiv. Bygg opp under dette og utvikle nye ekskursjonar. Ved å utvikle nye ekskursjonar går toleevna opp og ein får kanalisert denne turismen til stadar som toler det. Eksempel:

- Utsiktsrampe i svingen nedafor Karistova.
- Utsiktrampe Nos.
- Legg til rette Tvinnefossen.
- Få realisert planane ved Gjøl bru.
- Landsbyopplevingar i Stryn sentrum.
- NB! NB ! Fokus på trygg veg til Oldedalen og Lodalen.
- FV 60 Utvik til Stryn er ikkje ferdig! Der er mange flaskehalsar.
 - o Parsellen mellom Utvik og Innvik.
 - o Hildastranda.
 - o Olden sentrum.
 - o Tyvanestunnelen.
 - o Olden – Loen.
 - o Rake – Stryn sentrum.
 - o Stavanestunnelen.
- Cruise er ei viktig verdiskaping i Stryn kommune og mange aktørar har lagt opp drifta si etter den cruisetilstrøyminga vi har. Dette må vi ta vare på , samstundes som vi balansera dette opp i mot dei fastbuande, dei andre i reiselivet som ikkje basera seg på cruise og anna næringsverksemd.
- Ein må syte for at den verdiskapinga ein har i Olden og Loen hamn går tilbake til investeringar i infrastruktur i Stryn kommune. Skjer ikkje dette bør ein tenkje andre driftsmåtar som sikrar verdiane skapt på dei naturbaserte ressursane i Stryn kommune.

Organisering og finansiering.

- Skal Stryn kommune nå måla sin fram mot 2035 må det plass friske midlar, folk og kompetanse. Stryn kommune kan sette seg i førarsetet ved at ein organiserer og involvera dei fastbuande, eldsjelene og næringsaktørane. Tenk nytt, tenk stort og tenk langsiktig.
- Stryn kommune bør få på plass ein turistskatt som Stryn kommune sin finansiell muskel for å realisere gode fellesgodetiltak. Kva med eit kurtaxsystem? Det er eit system som gjer at alle næringsaktørane er med å bidreg. Eksempelvis vil ein røyrleggar, snikkar eller ein entreprenør tenar på at Hotel Alexandra bygger ut fordi dei har mange gjester. Det blir på mange måtar feil å berre legge turistskatt på reiselivsverksemdar når stort sett alle tenar på turisme direkte eller indirekte. Likefullt vil all type tilrettelegging kome fastbuande til gode og det blir meir attraktivt å bu i Stryn kommune om

aktivitetstilbodet er stort. Då er det lettare å rekruttere arbeidskrafta ein treng til si verksemd. I Alpelanda har dei hatt slik system gåande i årevis og det ser ut til å fungere godt.

- Stryn kommune må ikkje vere ein gratisspassasjer. Stryn kommune må organisere for næringsutvikling og forstå at det rullar inn ein og anna skattekrone på at ein legg til rette og ein blir meir attraktiv. Dagens million kroner til reiseliv og tilrettelegging er ikkje mykje for ein reiselivskommune som Stryn. Behova er i alle fall ti gonger meir årleg om ein ser på kva som må leggst til rette for å ta ut det potensialet som ligg i Stryn kommune. Ein bør finne ein modell kor ein kommunalt og privat kan etablere ei verksemd/organisasjon som handtera og arbeidar med naturbasert- og aktivitetsbasert turisme. Då vil ein profesjonalisere turistverksemda i Stryn kommune og ein vil kunne ta ut potensialet som ligg ibuande Stryn kommune.
i Stryn

Innspel til kommunedelplanen - samfunnsdel

Gym Stryn kjem herunder med innspel til kommuneplanen sin samfunnsdel.

I kommunedelplanen for kultur og idrett kap 4.6 står det at det har vore merka større samspel mellom frivillig og profesjonell sektor og at *“Dette samspelet må leggest til rette for”*. Unge sluttar i organisert idrett på slutten av barneskulen/byrjinga av ungdomsskolen, noko vi merkar godt i Gym Stryn. Annedelen medlemmer mellom 11-18år aukar stadig Gym Stryn ynskjer å vere ein aktør som kan bidra til folkehelse og auka aktivitet for unge i Stryn. For å gjere dette på ein tilstrekkeleg og god måte, spesielt for denne gruppa, hadde det vore hensiktsmessig om kommunen kunne være med på å legge bedre til rette for dette.

Det er for tida utfordrande å få folk til å takke ja til frivillege verv i idretten. Meir forventning til fagleg kunnskap og meir organisasjonsarbeid gjer terskelen høgare. Eit samarbeid mellom kommersielle treningsaktører og frivillege i idrettslaga kan vere med på å avlaste dei frivillege og gjere tilbodet meir variert og attraktivt. Samt gjere det lettare å finne frivillege til verv og trenar-jobbar då dette ikkje blir for overveldande.

I kommunenplanen sin samfunnsdelkap 5.6.1 frå 2013 står det *“Det er ei prioritert oppgåve for det offentlege å bidra til at mest muleg av frivillige lag og organisasjonar sitt arbeid skal gå til aktivitet og ikkje administrasjon. Difor er det viktig med ei god og effektiv samarbeidsform mellom kommunen og frivillige, samt at frivillig sektor har gode tilskotsordningar som stimulerer til innsats og aktivitet.”* Vi meiner det bør konkretiserast at profesjonell sektor her også kan vere med på å avlaste det frivillege.

Idrettslaga treng også fleire medlemmer for å få meir støtte frå NIF - eit auka samarbeid mellom idrettslag og treningssenter kan vere med på å auke medlemsmassen til idrettslaga og auke forståinga av at det kan vere fint å vere medlem av eit idrettslag sjølv om ein ikkje driv aktivt med lagssport.

For å bidra til aktivitet og bevegelsesglede hos barn og unge ser vi det også som tjeneleg å kunne ha eit auka samarbeid mellom profesjonell sektor og skule/SFO. Jamfør kommunen si eiga kartlegging av helsefremjande arbeid i kommunen ser vi at det er eit stort behov for å finne varierte og lystbetonte aktivitetstiltak som kan betre helsa til barn og unge i Stryn.

“Kartlegging av 8- åringar i 2020 syner at denne gruppa har overvekt (27,7 %) og fedme (4,4%). Av 13-åringane finn ein og relativt høg andel overvekt og fedme. Nasjonalt har 15-25% 13-åringane utfordringar med overvekt og fedme, i Stryn kommune ligg denne gruppa med ein førekomst på 32,4%.” (Kommunedelplanen for kultur og idrett, kap 5.2)

Stryn bedriftsbarnehage AS:

Stryn Bedriftsbarnehage er ein privat barnehage og vi ynskjer at det skal vere politisk og kommunal vilje til å sjå verdien av private barnehager også i framtida. Private aktører må sjåast på som viktige medspelarar og samarbeidspartnere til å løyse viktige samfunnsoppgaver. Barnehager har eit viktig samfunnsmandat der dei har ein forebyggende og helsefremmende funksjon. For at ein skal lykkes i dette arbeidet treng ein Barnehager med høg kvalitet. Strategi for framtidas barnehage- Barnehagenfor en ny tid - mot 2030, har saman med ulike stortingsmeldingar presentert forskningsbasert kunnskap om kva som er viktig for kvalitet i barnehager. Målsetting om at alle barn skal ha eit likeverdig barnehage tilbud med høg kvalitet.

Strategi;

1. Auke kompetansen hos dei ansatte I barnehagen
2. God leiing
3. Tilstrekkelig bemanning

Dette blir sett I samanheng med behovet for tidleg innsats tidlegare i utdanningsløpet. Barnehagen skal bidra til ein god barndom her og no og legge grunnlag for livslang læring, et godt liv og deltakelse i samfunnet.

Forskning viser at barns opplevingar og erfaringar i småbarnsalderen har stor betydning for hjernens utvikling. I løpet av dei første åra utvikler hjernen seg raskere enn på noe annet tidspunkt i livet. Grunnlaget legges for nervebaner og områder i hjernen som påvirker læring, språkutvikling, følelsesmessig utvikling og atferd. Barnehagen er ein av dei viktigaste psykisk helsefremmende og forebyggende arenaer. Det er samfunnsøkonomisk lønnsomt å investere i høg kvalitet og forebyggende tiltak tidleg I utdanningsløpet enn å sette inn ekstra innsats seinare I barns liv.

Strategidokument legg og vekt på tverrfaglig samarbeid og bedre samordning av tjenestene. Politiskengasjement og styring er viktig skal vi nå målene i strategien. Barnehager må prioriteres av lokalpolitikere og barnehageeigarar. Barnehageeigar har ansvar for at barnehagane jobbarsystematisk i tråd med rammeplanen, og at barnehagen har tilstrekkelig bemanning og ansatte med relevant kompetanse. Kommunen må føre tilsyn med at barnehagene fylgjer kravene i loven. Dette er eit av dei viktigaste helsefremmende og forebyggende tiltaket kommunen kan prioritere fram mot 2030. Gode barnehager med høg kvalitet og eit godt tverrfaglig samarbeid vil gjere Stryn til ein trygg og attraktiv plass å bu for småbarnsfamilier. Dette auker og sjansen for at familier blir værende. Eit godt samarbeid med næringslivet vil og vere med på å sikre bulyst.

Innspel på Samfunnsplanen 2023-2035 for Stryn kommune

Innsendt frå idretten i kommunen samanfatta av Stryn Idrettsråd (SIR) etter møte med medlemslaga, og innspel i forkant/etterkant av møtet

SIR er fellesorganisasjon for idretten, og omfattar 15 medlemslag/2435 medl., den desidert største friville organisasjonen i Stryn kommune.

SIR hadde også innspel til planen i brev av 30. januar 2023, sendt postmottak@stryn.kommune.no.

SIR meiner at IDRETTE har fått liten plass i Samfunnsdelen.

No-situasjon

- Idretten er ein særdeles stor verdiskapar
- Idretten førebygger i staden for å reparere. Held barn og unge i sunn aktivitet, og held dei
- vekke frå mindre bra miljø. Ein rusmisbrukar f. eks., kan koste samfunnet fleire ti-tals mill. kroner.
- Skule/barnehage nyttar fleire av idrettslaga sine anlegg gratis
- Frivilligheit i idrettslaga i Stryn kommune, utgjer årleg ein verdi på ca. 26 mill. kroner (SSB 2022)!!
- Idretten skaper ringverknader til næringslivet, spesielt ved større arrangement
- Ekstemsportmiljøa har uorganisert aktivitet, med oppbygging av anlegg mykje gjort på dugnad. Dreg mykje folk til kommunen
- Utfordringar med å få tak i tillitsvalde
- Utfordringar med økte brukarkrav
- Utfordringar med økonomien (bl. a. til utstyr, drift, leige av anlegg, investeringar, rentekostnader)
- Utfordringar for familiar med økonomi, logistikk/tidsklemme/transport (lange avstandar til utkantane). Det kan føre til utanforskap
- Fråfall i idretten i Stryn kommune på over 1000 medl. siste 5 åra (30%)– halvparten u/20 år
- Færre medlemmer kan bety høgare kontingent/treningsavg.som igjen fører til større fråfall
- Fråfallet gjev også færre å spele på når det gjeld frivilleg arbeid/dugnad/kunne stille lag
- Passive barn/unge. For mykje skjermtid. Fysisk/psykisk helse
- Mangel på tilrettelegging for uorganisert aktivitet (ved bustadområde/skular-/barnehagar/institusjonar

Kva kommunen kan gjere

- Sørge for gratis tilgong for barn og unge (6-19 år) til kommunale anlegg/bygningar
- Gje ekstra økonomisk stønad til idrettslaga for gratis tilgong for barn/unge/ i laga sine anlegg
- Auke tilskota til drift av laga og til eigne/leigde anlegg (heilt avgjerande for å få tillitsvalde i framtida) Den økonomiske byrda gjer at folk ikkje tek på seg verv.
- Sjå på kostnader med rus- og sosialproblem kontra anlegg og gratis bruk av desse, for barn/unge, og dei helseførebyggjande tiltak idretten står for (bl. a. fedme/overvekt)
- Meir samarbeid barnehage/skule/idrett for å kunne nå endå fleire (økonomisk gunstig og ressursbesparande)
- Sikre/sette av areal til idrettsanlegg i kommunen
- Bygge/drifte fellesanlegg (f.eks. terapibad)
- Sikre/sette av areal til/bygge ut anlegg for uorganisert aktivitet ved kommunale bustadfelt, skular, barnehagar, institusjonar
- Sikre/sette av areal/legge til rette elles i kommunen for uorganiserte aktivitetar (f. eks. turløyper ski og barmark, sykkelstiar, turstiar, parkering, sanitæranlegg)

- Bygge gang-/sykkelvegar bl. a. ut frå Stryn sentrum og andre tettstadar i kommunen (universell utforming).
- Gje idretten resursar til å førebygge utanforskap, fremme meistring, fellesskap og møteplassar

Konklusjon

- Det skal vere bulyst i alle deler av Stryn kommune, med aktivitetstilbod for innbyggjarane
- Det skal vere attraktivt å besøke Stryn, og delta både i organisert/uorganisert idrettsaktivitet/sport
- Større samarbeid mellom idrett, kultur, skule/barnehage, kommuneadministrasjon, næringsliv
- For å få til dette er Stryn kommune nøydd til å ha idretten med på laget
Då er kommunen nøydd til å sette av meir ressursar enn i dag (økonomiske/menneskelege)

Det er no de har sjansen. Sett idrettspolitik i høgsetet!

Helsing Stryn Idrettsråd på vegne av medlemslaga

29.04.2024

Gunnar Harstad (leiar)

Eit utanfrå perspektiv på Stryn, frå en stryning.

av Mathias Bøe

Stryn, der eg føler meg heime, der eg høyrer til. Bygda som alle over 30 har høyrte om.

"Den fagre bygda mellom fjella"

blir den omtalt om når eg snakkar med andre på min alder og oppover. Eg er 28 år og har mykje godt å seie om bygda mi og folka som bur der, men eg har lyst til å sette litt lys på kva som held på å skje no.

Ein kan nok takke koronaen litt for det at mange folk under 30 ikkje lenger veit kvar Stryn er lenger, det er nok ikkje den yngre generasjonen som har vert fokuset til oss Stryningar, heller ikkje turismenfrå eige land. Der var eit par år som kom og gjekk, kanskje eit par år som ingen vil hugse eller kanskje ikkje tenkjer på. Det var det året då mange i Stryn fortvilte over alle dei norske turistane som gjekkturar og telta langs, og i alle vegane våre.

Dei turistane var nok med på å redde mange av våre flotte turistatraksjonar og bedrifter i heile kommunen. Eg trur også det var mange som var glade for å sjå at så mange tok turen til oss i den vesle bygda og kommunen vår. Det var i alle fall det eg tenkte.

Stryn sentrum fekk eit lite problem i denne perioden. Folk kom til kommunen vår frå alle krikar og krokar, og som Asbjørnsen og Moe, gjekk dei rundt og leita etter nye eventyr, spurte seg fram til tingverdt å høyre og sjå. Det første steget var ofte det vanskelegaste i Stryn, kvar i alle dagar finn einturistinformasjonen, dette er eit spørsmål eg vart stilt fleire gangar den tida eg var heime sommaren, både frå bekjente og ukjende.

Du lurar kanskje på kvar turistane blir peika hen? Jo, ut av Stryn sentrum, til Lodalen, Olden, Oldedalen, Rakje, Hoven og så vidare. Vi har jo sjølv sagt litt i sentrum også, men det er ikkje det som er fokus for den vesle bygda vår. Vi er stolte av kommunen vår, vi er stolte av fjella våre, men der er liten grunn for ein turist å stoppe igjen i sjølve Stryn sentrum, i alle fall i følge turistinformasjonen (menvi kan ikkje legge skulda på dei som jobbar der, det er eit kommunalt ansvar å velge kva som er i fokus).

Når eg møter nye folk som er litt yngre enn meg og fortel kvar eg er ifrå, er det få som veit kvar Stryn ligg i landet lenger. Så eg har blitt vandt med å seie at det er rett ved Loen, der alle instagram bileta erfrå. Då veit dei med ein gong kvar det er, svaret eg ofte får då er at dei har køyrt gjennom rundkøyringa vår.

Stryn, ikkje lenger kjend for naturen, plassen å vere, der iddrettsstjernene er frå, der Moods starta, der Skogstad og Riccovero har henta inspirasjon frå, navlen i Sogn og Fjordane, rosina i pølsa om einvil. I alle fall ikkje blandt den yngre generasjonen.

Dette er ikkje skreve for å få folk til å slutte å anbefale Loen, Lodalen, Olden og Oldedalen, det er jo Stryn kommune. Men dei har gjort ein betre jobb enn oss Stryningar frå sentrum for å plassere seg på kartet, og behalde den. Dei fortjena all ære og turisme dei får.

Dette er skreve for å sette fokus på at Stryn må heve seg nokre nivå, der må vere ein grunn forturistar å stogge igjen i sentrum, noko som drar folk inn og interesserar, og ikkje berre i festivaltidene, men også utanfor.

Stryn, eller New York?

New York, kjent som ein "concrete jungle", eller på godt norsk "betong skog". Definert av mykje asfalt, betong, grått og trist med lite natur. Stryn sentrum er på veg i denne retninga. Har du nokon gong sett eit luftfoto av Stryn sentrum? Det er grått og asfaltert.

Stryn sentrum viser ikkje at vi ligg i vakker natur eller at vi tar vare på naturen vår. Naturen og fjella har sjølv sagt endå magi, og er verdt å skryte av. Men det er kanskje ikkje nok for å få folk til å bli isentrum, du får tross alt same opplevinga i heile kommunen. Det er fleire av oss som har ønskjer å reise heim, heim til ei bygd med moglegheiter, ikkje berre for karriere, men også for familie. Stryn har utvikla seg for å legge til rette for den stigande snittalderen, skal ein trekke folk tilbake til Stryn så er ein nøydd å gjere det attraktivt å kome heim, også for dei som er neste generasjon.

I sentrum kunne ein ha satt opp boligblokker, kontorbygg, parkar, attraksjonar, badeland (var det velsnakk om ei stund), sentrumsnære turløyper som er eigna eldre, det er eigentleg kun fantasien som setter grensene. Sentrum i Stryn er relativt lite i areal, men det er fullt mogleg å bygge i høgda. Det at industrien også har fått eit så stort stykke av arealet i eit relativt lite sentrum er ikkje nødvendigvis ein god ting. Industrien burde ha vore flytta opp ut av sentrum. Dette hadde åpna dørene for å utvikle sentrum og den lokale handelen.

Vi er heldige i Stryn som kan leve av både handel, industri og turisme. Men industrien har ikkje nødvendigvis eit behov for å ligge i midten av sentrum. Bedriftene i sentrum har gjort ein god jobb når det kjem til å passe på at bygda er innbydande når du kjem køyrande. På begge sider står lastebilaneparkert fint og strukturert, men det er fortsatt mykje potensiale for forbetring, det kunne for eksempel ha vore, park eller aktivitetsområde.

Det er sjølvsagt ikkje "berre" å flytte industrien ut, det måtte ha skjedd gradvis og i takt med at ein skapar ny aktivitet. Ein kan ikkje berre sette opp ei boligblokk som står tom i håp om at ein får mykje tilflytning, men å snakke om dette og legge planar ein kan sjå fram til og jobbe mot, er ein god start for å gjere Stryn til ein attraktiv plass å flytte heim til. Eg meiner ein kan sjå til Sandnes for inspirasjon, Sandnes er sjølvsagt ein plass med meir folk og meir midlar og fin natur (vi slår dei fortsatt på natur), men kjenner eg oss Stryningar rett så får vi til det om vi vil.

[https://www.isandnes.no/aktuelt?](https://www.isandnes.no/aktuelt?lid=535458895&category=Byutvikling&sort=-1&sortorder=-1#xpm804702999)

[lid=535458895&category=Byutvikling&sort=-1&sortorder=-1#xpm804702999](https://www.isandnes.no/aktuelt?lid=535458895&category=Byutvikling&sort=-1&sortorder=-1#xpm804702999)

Legg merke til korleis det som er planlagt tar med seg naturen, alt blir ikkje berre asfaltert over, men ein lagar kunst av framgang. Her i Stryn er vi så vekkskjemde med natur at vi ikkje ser verdien i han, men i staden asfalterar naturen vekk.

Eit sitat frå ein kamerat av meg for rundt seks år sidan: Eg skal i alle fall ikkje flytte heim til Sandnes, det er ikkje for meg, og ser ikkje framtida mi der.

Eit sitat frå same person no: Eg ser framtida mi i Sandnes no og har lyst til å flytte tilbake, dei har klart så mykje på kort tid og eghar lyst til å vere med på utviklinga.

Det er sjølvsagt berre ei oppleving frå mi side, der er sikkert andre som seier det motsatte, men det er denne kommentaren som har fått meg til å skrive dette litt kritiske innlegget.

Handelsstanden skal ha, ære for at vi har turistar gåande i gatene i Stryn om sommaren, dei held liv i gatene våre. Det same gjer dei rånerane våre, når det er kveldstid og folk er på puben, vertshuseteller gastroen, så får turistane med seg eit yrande liv utanfor, noko som får dei til å snakke med sine, om den Volvoen som køyrde forbi med duska i ruta, augevippe på lyktene eller treski på taket. Det går rykte om rånerane i Stryn heilt til Bergen og Oslo. Eg har bekjente som har lyst til å vere med til Stryn kun for å kunne observere denne kulturen og miljøet.

Så kjem vi til idretten vår, idretten vår gjer det bra, men der er heilt klart mangel på åpne tilbod utanfor det organiserte. Dette er dei åpne og gratis tilboda eg kjem på som vi har i Stryn sentrum i dag: ein skatepark, 3(!) fotballbaner med tilhøyrande anlegg, to gode volleyballbaner (forhåpentligvis ikkje asfaltert når eg flyttar heim), leikeplass ved Tonning skule, og eit stengt klatretårn utanfor kulturhuset. Om ein er villige til å gå ut av sentrum eller bruke pengar så har vi turløyper der du kan velge sjølv om du vil ha tilskuera frå hyttene eller ikkje, splitter ny fleirbrukshall, symjehall og treningssenter.

Eg får inntrykk av at folk i og frå Stryn er stolte av å både bu her og å vere Stryning. Folk i heile landet har fortsatt respekt for oss Nordfjordingane og Stryningar, la oss jobbe for å behalde det gode ryktetog samholdet som bygda, og bygdene rundt oss, har jobba oss opp.

Det eg ynskjer meg som ein som ynskjer å flytte heim er planar, teikningar og offentleg informasjonom kva som skjer. Eg høyrte om at der er nye planar og ynskje om innspel til kva som skal vere fokus framover og kva vi som kjem tilbake vil ha som tilbud. Det første på lista mi er i alle fall enkelt tilgjengeleg informasjon, slik som Sandnes har lagt opp til, skap blest om planane våre, markedsfør bygda og Sentrum.

Til slutt vil eg legge til mine ynskjer for sentrum.

Sjå for deg eit eldresenter med utsikt mot ein åpen park eller aktivitetsområde, der borna har lyst til å vere, der du kan sitte å sjå på barnebarna leike og mimre om gamledager. I denne parken er der fleire tilbud som frisbeegolf, leikestativ og piknikbord for familiar. Kanskje eit par offentlege grillar, der innbyggjara i sentrum kan samlast og kose seg. Ein sykkelsti som går rundt i parken med trafikklys som faktisk fungerer, slik at born kan øve på å vere trygge i trafikken. Kanskje ei utandørs padelbane for litt eldre ungdommar og eit lite utandørs treningssenter eller tuftepark. Eit par nedfelte trampoliner og ei balanseline slik at born lærer seg det grunnleggande med å beherske kropp. Ein nettkafe i sentrum, der dei som likar å sitte framføre PCen kan samlast å game på dag/kveldstid med innspel frå bedriftene på kveldstid som kan vere med på å vekke ei teknologisk interesse hos dei som er der.

Dette kan vere hårete mål, mål som ikkje kan realiserast på ein del år enda, men vi må starte å planlegge mot eit betre sentrum, eit fint sentrum, med naturen og ikkje i mot. Eg ynskjer å flytte heim, men eg ynskjer å vete kva som ventar meg og framtida mi om eg flyttar tilbake, det å flytte tilbake til ein parkeringsplass eller asfaltjungel fristar ikkje så veldig. Vær vennleg å lag blest om bygda mi, markedsfør den, leg planane ut offentleg, inspirer meg.

Stryn bibliotek mot 2035

Biblioteket er, og skal vere, ein kunnskapsarena som skal gje befolkninga i kommunen tilgang til forskning og kjelder, kunnskap og kultur. Eit moderne bibliotek skal vere ein viktig institusjon i samfunnet for alle grupper. Det skal vere ein fristad med lik tilgang for alle.

Litteratur og lesing blir utfordra gjennom sosiale medier og ulike underhaldningstilbod. Dette gjer ikkje biblioteket mindre viktig, heller tvert om. Biblioteket kan bidra til å motverke skilnader i samfunnet gjennom å gje tilgang til fysiske og digitale samlingar, og dei tilsette kan rettleie i bruk av samlingane og bidra med informasjonstenester og informasjonssøking.

Biblioteka si verksemd har ofte blitt definert med fire ulike profilar: kunnskapssenter, kultursenter, informasjonssenter og sosialt senter. For å kunne oppfylle dei krava som ligg til eit moderne folkebibliotek, og ikkje minst bidra inn til kommunen sine innbyggjarar på ein måte som vil utvikle lokalsamfunnet er det viktig å ha på plass ein del grunnleggande funksjonar.

Eg vil med dette skildre korleis eg ser for meg at Stryn bibliotek kan utvikle seg i åra framover. Slik eg ser det vil ei sterk satsing på bibliotek bidra inn på mange område som det er nødvendig at kommunen prioriterer i åra fram mot 2035. Spesielt gjeld dette tiltak for å auke tilflytting til Stryn og få unge folk til å bli verande, jobbe mot å gjere Stryn til eit berekraftig lokalsamfunn og styrke arbeidet med integrering, møteplassar og psykisk helse. Det viktigaste for å få til dette er passande lokale og nok ressursar på personalsida.

Meir samarbeid mellom folkebiblioteket og universitet-og høgskulebibliotek

Stryn bibliotek har eit godt samarbeid med universitet-og høgskulebiblioteka gjennom eit nasjonalt lånenettverk der folkebibliotek og fag-og forskingsbibliotek kan låne bøker av kvarandre. Vi lånar kvart år inn over 1000 bøker frå andre bibliotek, der pensumbøker til studentar som tek utdanning gjennom høgskular og universitet utgjer store deler av låna.

I takt med at den auka graden av nettbaserte og sosiale læringsformer, mobile plattformer og sosiale nettsamfunn, samtidig som det er ein nasjonal målsetnad å leggje til rette for fleksible og desentraliserte studietilbod, er det potensiale for endå meir samarbeid mellom folkebibliotek og fagbibliotek.

Eit samarbeid i Troms fylke mellom folkebibliotek, fylkesbibliotek og universitetsbiblioteket UiT kalla «Biblioteket som kunnskapsaktør» (2018-2021) har vist veg i kva som er mogeleg å få til med tilrettelagt studietilbod i desentraliserte strøk. Der er det oppretta egne studiebibliotek ved folkebiblioteka som gjev tilrettelagte bibliotektenester for studentar. Studentane har tilgang til studieplassar, databasar og faglitteratur. Der er gode grupperom, pc-ar, lese-og studieplassar og mogelegheit for rettleiing i litteratursøk. Senja bibliotek har også starta opp eit tilsvarande prosjekt der dei skal kartlegge og vidareutvikle bibliotektenestene for studentar.

Eit styrka studenttilbod vil vere positivt for den enkelte student, men også ha positive ringverknadar for heile kommunen. Det trengs kvalifisert arbeidskraft i distrikta for å ha levande lokalsamfunn. Dersom folkebiblioteket tilrettelegg godt for studentar, så kan det bidra til at fleire startar opp, og ikkje minst fullfører utdanninga. Målgruppene kan vere studentar som tek utdanning ved desentraliserte studiestadar, nettstudium og studentar som er heime i periodar (t.d. ferie).

Det er folkebiblioteket som er den naturlege aktør i arbeidet med å støtte oppom likeverdige tenester for studentar i Stryn. Biblioteket skal vere ein læringsarena og kunnskapsaktør i lokalsamfunnet, og fremme opplysning og utdanning. Biblioteket er allereie i gong med dette arbeidet og kan tilby studentar innlån av bøker og studieplass med internett. I tråd med at Stryn skal tiltrekke seg unge og vaksne folk som ønskjer å bu heime medan dei studerer er det likevel behov for ei styrking og satsing på dette området. Eitt av dei sentrale tiltaka som må på plass er betre lokale for biblioteket. Det trengst meir plass for å oppfylle denne funksjonen.

FNS berekraftmål

Biblioteka er ein viktig bidragsytar til mange av FN sine berekraftmål, som vart vedtatt av FN i 2015. Biblioteka er tufta på ideen om folkeopplysning og delingsøkonomi samtidig som dei er i skjeringspunktet mellom kultur, utdanning og livslang læring, folkehelse og sosialt arbeid. Dette gjev ein unik mogelegheit til å jobbe med berekraftmåla.

Stryn bibliotek sikrar, gjennom fysiske mediesamlingar og digital tilgang, innbyggjarane i kommunen lik tilgang til informasjon og kunnskap. I likskap med dei andre folkebiblioteka oppfyller vi dei fleste berekraftmåla berre ved å gjere jobben vår. Vi kan gjennom formidlinga av samlinga vår, ulike arrangement og tenester, bidra til at innbyggjarar kan leve berekraftige liv.

Gratisprinsippet gjer biblioteket lett tilgjengeleg og gjev brukarane informasjon, kunnskap og mogelegheit til å delta i aktivitetar og arrangement. Vi bidreg gjennom møteplassfunksjonen vår til inkludering og likestilling. Bibliotek er trygge stadar for jenter som av ulike grunner opplever sosial kontroll. Materialet og utstyret er felleseige, noko som bidreg til utjamning i samfunnet. Ved å satse på bibliotek er kommunen med på å oppretthalde og styrke desse funksjonane, og såleis oppfylle FN sine berekraftmål.

Møteplass

Som møteplass spelar biblioteket ein sentral rolle i integrering, i opplæring og som serviceinstitusjon i kommunen. Det er det same tilbodet til alle brukarane. Ein kan gå fritt inn, og ein kan velje om ein vil ha kontakt med andre, eller om ein vil vere for seg sjølv. Det er svært viktig for demokratiet å ha slike lågterskel møtestadar der ein kan møtast på tvers av ulike samfunnsgrupper ein tilhøyrer.

Biblioteket er eit offentleg rom som samtidig er uformelt og sosialt. For mange minoritetsspråklege er biblioteket noko dei kjenner frå heimlandet. For andre representerer det eit møte med noko heilt nytt. Det at det er gratis og ope for alle er viktig for å føre menneske på tvers av kultur og språkleg bakgrunn saman. Språkkafe og andre arrangement er eksempel på aktivitetar som fører folk saman. For at biblioteket skal fungere som ein møteplass for alle i kommunen er det viktig at det ligg sentralt plassert i sentrum av kommunen, med inngang på bakkeplan og at det er enkelt å besøke. Det er viktig at lokala er utforma på ein slik måte at det gjev rom for dei ulike funksjonane som eit moderne bibliotek rommar. Det skal vere mogeleg å delta på kulturelle arrangement og vere sosial, men det skal også vere mogeleg å trekke seg tilbake og vere i fred med bøker og studiar.

Stryn 2035 INNSPEL

Vi i Stryn Revmatikarlag håpar at Stryn kommune kan få på plass eit terapibasseng i kommunen. Dette vil føre til ei betre helse for mange av kommunen sine innbyggjara. So mange som 28 grupper i kommunen brukte terapibassenget som vart tatt vekk i 2006. Ved å bygge terapibasseng i kommunen vil det truleg bli fleire grupper.

Stryn Revmatikarlag arbeider for å betre tilbodet til personar med muskel- og skjelettplager og revmatiske sjukdommar. Vi arbeider for å betre behandling- og rehabilitering for en pasientgruppe som i stor grad ikkje blir friske. Vi må lære å leve med sjukdommen.

For å leve så friske liv som mogeleg er trening viktig, og vi opplever at den beste treninga er trening i terapibasseng. Dette er trening som minskar smertene og aukar funksjonsnivået vårt. Dei fleste av NRF sine lokallag i det ganske land har i ei årrekke organisert treningstilbod i varmtvann med instruktør. Det ynskjer vi i Stryn Revmatikerlag å få til i vår kommune også.

Trening i varmtvann bidrar til at medlemmene våre kan stå i jobb, delta i kvardagen og familieliv. Ved å vere friskare brukervi mindre kommunale helsetenester. I tillegg gir det oss moglegheit til å stå i arbeid og bidra til fellesskapet over skattesetelen. Så ved å gi oss moglegheita til å gjennomføre den rehabiliteringa vi trenger, sparer kommunen pengar på sikt.

Helsing Sonja Fjellkårstad for Stryn Revmatikarlag

STRYN 2035

innspel frå Stryn Næringshage (SNH) og Stryn Næringssamskipnad (SNS)

Fagre Stryn – ei merkevare som må haldast ved like

Vi har fått mykje gratis med naturen, innovasjonsanda og industrieventyra som har vore med på å definere Stryn kommune. Dette må ivaretakast og vidareførast i gjennomtenkte planar og ei solid merkevarebygging. Samfunnsplanen vil kunne bidra til ein god start på dette, men den må løftast ut og opp til innbyggjarane sånn at vi saman kan dra i same retning for framtida. Herunder kjem nokre punkt vi i SNS og SNH ønskjer å belyse litt ekstra.

Innovasjonsånden må vidareførast i innovasjonsbygda Stryn

Det er viktig at ein vågar å satse på gründerskap. Her bør ein til dømes tilrettelegge med gratis kontorlokaler/utviklingslokaler eit år, støtte til SNH og eit eige oppstartsfond.

Sirkulærøkonomisamfunnet må opp og gå

For å klare berekraftsmåla, er ein avhengig av meir sirkulærøkonomi. Stryn kommune bør gå føre her. I anbudsutlysing må den sirkulære delen inn. I tillegg bør Stryn kommune ha ein ressurs som jobbar med ulike tilretteleggingar for sirkulær økonomi. I Norge er i dag rundt 2,4% av økonomien basert på sirkulærøkonomi. I Nederland til dømes, ligg den på 24%.

Stryn har stort potensiale for smartare turisme

Det blir viktig framover å balansere turistsatsinga og samkøyre dette med kringliggande destinasjonar. Stryn har stort potensiale innan aktivitetsturisme i tillegg til å vere ein viktig cruisedestinasjon. Eit samarbeid med bønder og lokalmat vil også vere viktig for å sikre inntekt og framtid for landbruket. Kommunen må vere ein god medspelar på tilleggsnæringar, og vi må få på plass ein god infrastruktur i turismen som vi har i dag. Vi må våge å tenke nytt og berekraftig, og ikkje berre skalere opp dei same tilboda uten å utvikle nye og betre løysingar.

Naturen vår har tiltrekkingkraft på turistar og folk som søker jobb her. Der må det samhandlast mellom næringsliv, organisasjonar, kommune og lokalbefolkning for å bygge merkevaren Stryn rundt den vakre naturen vi har. Vi må forvalte den rett og ha fokus på fordelane naturen gir i rektruttering av nye innbyggjarar til kommunen.

Innovasjonsbygda Stryn

Stryn er ofte omtala som ei festivalbygd, og det manglar ikkje på initiativ frå innbyggjarane for å få ting til å skje. Det er viktig å ta vare på desse gode initiativa, og vi må samstundes våge å legge til rette for uorganisert aktivitet der vi har moglegheita. Slike løysingar vil vere med på å bidra til eit levande sentrum der folk handler lokalt. Det vil også vere viktig for reiselivet å ha noko som skjer i skuldersesongane, samt bygge så sterke merkevarer i sesong at dei som bringer verdi til Stryn besøker oss heile året. Eit godt kulturliv og ei sterk frivilligeheit står sentralt i fleire av initiativa, og i dette

er det viktig at vi ikkje berre fokuserar på tilflytting, men også gir lokalbefolkninga gode tilbod dei ønskjer å vere ein del av og nytte. På denne måten bygger vi gode lokalsamfunn som aukar rekruttering, bulyst og blilyst.

Stryn vidaregåande skule er ein hjørnestein

Å sørgje for at vi har ein sterk vidaregåande skule, vil vere særskild viktig framover. Gode barnehagar og skular som har gode inne- og utemiljø vil også vere viktig for at barnefamiliar skal busetje seg, og essensielt for å sikre så god demografi som mogleg. Gode skular og barnehagar tiltrekker seg også den beste kompetansen og endå fleire tilflyttarar som skapar verdi for samfunnet. For å utvikle det gode samarbeidet mellom skule og næringsliv, vil utvikling av Huxe vere særskild positivt.

Stryn er bygd på o entleg privat samarbeid

Stryn er kjent for godt samarbeid mellom privat næringsliv, organisasjonar, frivilligheit og kommune. I det siste er dessverre ikkje dette noko næringslivet har kjent i like stor grad som tidlegare, og her ønskjer vi ei endring. Vi må finne tilbake til det gode samarbeidet, og styrke arbeidet som blir gjort rundt felles møteplassar (som t.d. Innom, og slik som folkemøtene rundt samfunnsdelplanen har blitt gjennomført).

Integrering er ein nøkkel for bu- og blilyst

Stryn bør vurdere tilflyttarkontor, som tek godt i mot heimflyttarar, tilflyttarar og innvandrarar. Ein del av løysinga kan vere så enkelt som ein velkomstpakke med årskort på til dømes skisenter og symjehall, og eit år gratis medlemskap i idrettslag (eller valgfritt fritidstilbod). Slike enkle tiltak vil kunne bidra til at fleire som flyttar hit kjem inn i eit miljø raskare, og finn seg til rette for framtida. Dette vil også vere med på å byggje merkevara Stryn, og auke stoltheita av å bu og jobbe i Stryn kommune. Det vil også vere behov for gjennomgangsbustadar, slik at det blir lettare for tilflyttarar å «prøve» Stryn som arbeids- og buplass. Slike bustadar kan sjølvstendig fungere som bustadar for andre som kjem hit også, etter behov.

Planarbeid bør prioriterast

- Areal- og planarbeid legg klare føringar på utviklinga av Stryn som samfunn.
- Planarbeid bør prioriterast og fullførast – og det er viktig at dei er dynamiske, gjennomførbare og framtidsretta.
- Vi må sikre at vi har areal til samfunnsnyttige føremål, som t.d. park/samlingsplass, tilrettelegging for friluftsliv, sti, vandring og uorganisert aktivitet. Dette må også prioriterast i plan og kommunale budsjett.
- Ein må prioritere å satse på kommunesentra Stryn, Loen, Olden og Innvik. Her er det mange arbeidsplassar og behov for næringsareal og bustadsareal.

Reiselivet er i endring – og vi må endre oss deretter

- Det må tilretteleggast for eit meir aktivitetsbasert reiseliv.
- Stiar, toalett, merking/skilting må betrast for å gje besøkande og fastbuande eit godt aktivitetstilbod.
- Stryn kommune som reisemål må framstå som profesjonelle i tilrettelegginga for eit reiseliv som stadig er i endring.

Andre innspel : Ønskjer ellers å spele inn at punkta i næringsstrategien utarbeidd av kommunen og PwC i 2020 må setjast i system slik at kommune og næringsliv dreg i same retning.

Med vennleg helsing

Leiar i Stryn næringshage, Jenny Staalnacke og leiar i Stryn Næringsssamskipnad, Odd Rune Flo.

Stryn 30.april 2024

Innspel til arbeidet med “Kommunedelplanen sin samfunnsdel 2023-2035”

frå Alexandra-konsernet

Stryn - ein av Norges største reiselivskommunar

Reiselivet har lange tradisjonar i Stryn, og er viktig for Stryn av mange grunnar; regional utvikling, sysselsetting, integrering, verdiskaping, eksport og bærekraft. Reiselivsnæringa gjev store ringverknader og muligheter for verdiskaping også i andre næringar. I tillegg bidreg reiselivet til levande bygder, bulyst, attraktivitet for tilflytting og folkehelse gjennom tilrettelegging og tilbod.

I 2009 gjorde [TØI ei kartlegging av reiselivet si betydning i Stryn og Hornindal](#). Det er eit stykke tilbake i tid, og næringa har utvikla seg mykje sidan den gong, men tala er beskrivande. Til saman i Stryn og Hornindal kommunar var det i 2009 ca. 860.000 turistovernattingar, derav 419.000 var i kommersielle foretak ("varme sengar") og resten i fritidsbustadar, privat innkvartering eller anna overnatting ("kalde senger"). Det vart berekna eit samla turistkonsum på 602 mill. kroner (eks. mva). Direkte og indirekte produksjonsvirkningar er berkna til om lag 618 mill. kr. Direkte og indirekte sysselsette turismen omtrent 700 personar av ei samla sysselsettjing på ca 4.200 personar (17 prosent). Desse tala inkluderer ikkje utanbygds sesongarbeidarar i kommunen. Bygging av nye fritidsbustadar gjev i tillegg turistrelaterte inntekter i form av tomtesal, utbygging og fritidsboligsalg. Dette utgjer ca. 72 millioner per år i Stryn og Hornindal, herav ca 48 mill. kr til lokale aktører. Cruisepassasjerar på besøk bidreg også med et anslått konsum på ca 58 millioner kroner.

Tala ovanfor er frå før Loen Skylift og Loen Active vart skipa, samt at antal cruisegjestar har auka. Ein kan anta at både besøkstal og omsetning i reiselivet har auka markant sidan 2009.

Reiseliv er Norges femte største eksportnæring, og bør vere eit viktig tema og utviklingsområde i den nye samfunnsplanen for Stryn kommune. Der utvikling og tilrettelegging blir gjort på ein god måte, er reiselivsaktivitet eit gode for innbyggjarar og kommune. Kommunen har den viktige rolla som samfunnsutviklar - ein kommune i 3.0 versjon: Proaktiv samfunnsutviklar, handlekraftig og løysingsorientert.

Pengestraumen i reiselivet

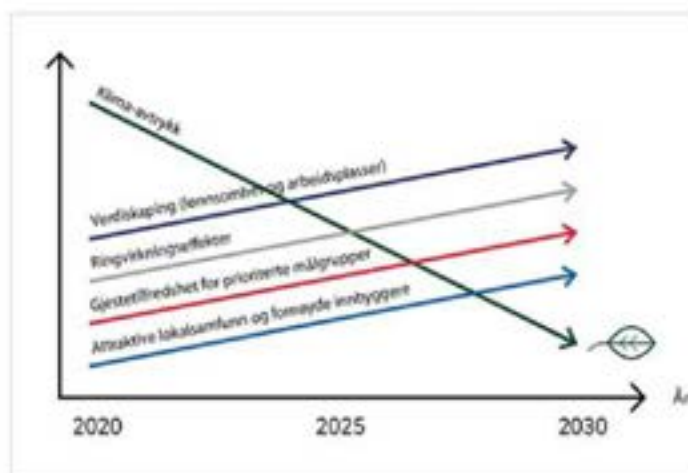
Figur: Slik reiser pengene i reiselivet. Om direkte, indirekte og induserte effekter av besøkendes konsum (Kjelde: WTTC 2017 s. 11 og [Nasjonal reiselivsstrategi 2030 - Sterke inntrykk med små avtrykk](#))

Eit berekraftig reiseliv

Morgondagens reiseliv må positiv verdi for både næringsaktørane, dei besøkande, lokalsamfunna, innbyggjarane og kloden.

Handteringsevne og besøksforvaltning handlar om å vere godt førebudd på situasjonar som vert skapt av vekst i besøksvolum og reisestraumar. Natur- og kulturressursane må forvaltast langsiktig, lokalsamfunna og landbruket må ivaretakast og det må vere kapasitet i alle ledd (transportsystem, infrastruktur, frivillige organisasjonar og beredskapsfunksjonar). Eit felles mål for alle må sikre rett volum av rette gjestar på rett stad til rett tid. Eksempelvis skapar tilrettelegging for sesongutviding ein jamnare arbeidsmarknad, og meir forutsigbare inntekter for bedriftene. Det blir viktig å ha verkty og metodar for besøksforvaltning og tålegrenser, både i naturforvaltninga, kulturminne-forvaltninga, kommunane og på reisemåla. Besøksforvaltning må prioriterast høgt og vere kontinuerleg.

Vekst må byggast på eit forplikande samspel, mellom den kommersielle aktiviteten på den eine sida, og god offentlig forvaltning og tilrettelegging på den andre sida. Ein må samhandle for å opne for tilretteleggingstiltak der kapasiteten er for lav i forhold til den turistmengda ein ynskjer å motta. Stryn kommune må saman med næringa og innbyggjarane sikre god besøksforvaltning slik at vi sikrar eit bærekraftig reiseliv.

Figur: Plene for norsk reiseliv mot 2030. Kjelde: [Nasjonal reiselivsstrategi 2030](#)

Arealstrategi

REISELIVSNÆRINGA

Som ein av dei største reiselivskommunane i Norge må Stryn kommune aktivt ta ei rolle på vegne av kommunen og næringa. Fleire reguleringar og rammevilkår som vert brukt ovanfor ei næring i rask vekst må moderniserast og fornyast. Det er viktig at kommunen har nok kapasitet til å prioritere næringa sine henvendingar vedrørende plan og areal. Lang behandlingstid kan skape flaskehalsar for vidare utvikling.

PLAN FOR FRILUFTSLIVET SINE FERDSLSÅRER

Kommunane har ei viktig rolle for å planlegge og bidra med god tilrettelegging for friluftsliv i sin kommune. Miljødirektoratet ynskjer at kommunene lagar planar for friluftslivet sine ferdselsårer som identifiserer, ivaretek og utviklar ferdselsårer som sørger for gode tilbod til befolkninga med tanke på folkehelse, livskvalitet, bulyst og reiseliv (Kjelde: Miljødirektoratet). Det å gå på tur er viktig for folk si helse og livskvalitet (vedlegg 1-3), og det er eit mål for friluftslivspolitikken at alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv i nærmiljøet og naturen elles. Dette krev god tilgang til turmuligheter og attraktive naturområde. Stiane, løypene og ledene vi følg på tur er avgjerande for utøvinga av friluftsliv (Miljødirektoratet), og det er klare samanhengar mellom utforming av ferdselsårane og bruken av dei. Vandringer er internasjonalt den største og viktigaste naturbaserte aktiviteten innan reiseliv, og vert rekna for å ha størst utviklingspotensial (vedlegg 4). Skiltning og merking er gode tiltak. Stryn kommune treng ein plan for friluftslivet sine ferdselsårer for å identifisere, ivareta og utvikle friluftslivet sine ferdselsårer. Aktiv medverking i planprosessen vil sikre at ulike interesser blir høyrde. Planen vil bidra til å etablere eit viktig kunnskapsgrunnlag for å ivareta friluftsliv i anna arealplanlegging, og samstundes vere ein plan for korleis ferdselsårane kan utviklast på ein bærekraftig måte. Gode turstiar styrer trafikken, unngår terrengslitasje, hindrar erosjon, og legg til rette for auka fysisk aktivitet.

KULTURLANDSKAPET MÅ HALDAST I HEVD

Det må sikrast at landbruksnæringa kan halde kulturlandskapet levande. Jordbruket bidreg til å pleie og bevare kulturlandskapet, som med sine kulturminner og naturmangfald har betydeleg nasjonal verdi. Levande kulturlandskap har større biologisk mangfald, ein unngår attgroing og har stor verdi både for fastbuande og tilreisande.

Plan for friluftslivets ferdselsårer

Andre tema

OFFENTLEGE TOALET

Kommunen har oppretta offentlege toalett fleire stadar, men det er behov for at offentlege toalett er tilgjengelege med større forutsigbarheit større delar av året. På denne måten forhindrar ein at gjestar må nytte naturen, og sørger for at våre besøkande føler seg velkomne.

SØPPELHANDTERING OG VEDLIKEHALD AV STOPPESTADAR

Forsøpling rundt stoppestadar og stadar der folk ferdast må forhindrast med tilgang på nok søppeldunkar, og kapasitet på hyppig tømning. Eit eksempel er større containerar (bunntømte løysingar) som kan gravast ned, slik at ein aukar kapasiteten.

VIDARE ARBEID MED PROSJEKT "DESTINASJONSUTVIKLING LOEN OG LODALEN"

I prosjektet "Destinasjonsutvikling Loen og Lodalalen" er det avdekt mange moglegheiter for å forvalte Lodalalen for framtida. Det bør lagast ein eigen kommunedelplan for Loen-Lodalalen.

Stryn kommune som organisasjon

SAMHANDLING

Samhandlinga mellom offentlege og private aktørar må styrkast, for ei reiselivsnæring i vekst. Samhandlingsevna er viktig for å jobbe effektivt med å levere gode gjesteopplevingar og eit bærekraftig reiseliv. Kommuneplanen må legge til rette for denne dialogen. Reiselivsnæringa er heilt avhengige av gode rammebetingelsar og godt tilpassa verkemiddel. Aktørane og reisemåla må ha friidom til å utvikle seg, bygge sine prioriterte marknader og tilrettelegge for verdiskaping på måtar som ivaretek lokale behov og muligheter. Offentlege verkemiddel må tilpassast slik at dei blir effektive verkemiddel for alle aktørar i reiselivet og kan fremje innovasjon, omstilling og utvikling. På samfunnsnivå må reiselivsnæringa sine behov inngå som ein naturleg del av nasjonale og regionale planar (eller planprosessar) og prioriteringar. Kommunal havneutvikling for cruise må koordinerast og avstemmast med nasjonale mål og ambisjonar for reiselivet si utvikling. Det berører besøksforvaltning, ressursfordelinga til beredskap i regionar med store besøksvolum og/eller ei stor hyttebefolkning. Også finansieringsmodellane for tilrettelegging og utvikling av naudsynte fellesgode på reisemål må vurderast.

KOMMUNEN SI ROLLE I REISEMÅLSUTVIKLING

Kommunane har ei svært betydningsfull rolle for ei god utvikling av reisemålet. Litt forenkla kan ein seie at kommunen har fire ansvarsområde. Ein der rolla som planmyndigheit er særleg viktig for å sikre ei ønska utvikling. Kommunen påverkar også direkte tilbodet til

kommune er rammesetjar dei besøkande som produkteigar tor, parkar, gågater, turstiar, badestrender, kulturtilbod, med meir. Kommunane utøver også viktige vertskapsfunksjonar. Kommunen er dessutan ofte ein utviklingspartner for næringsaktørane (Nasjonal Reiselivstrategi 2030).

DESTINASJONSLEIING

Destinasjonsleiing er organiseringa av samarbeidet mellom aktørane som i fellesskap, formelt eller uformelt, leiar utviklinga på eit reisemål. Ei god destinasjonsleiing vert utøvd i eit forpliktande langsiktig samarbeid mellom næringsaktørane, dei lokale interessentane og det politiske beslutningsnivået (kommunen). Ei velfungerande destinasjonsleiing og god besøksforvaltning vil bli ein føresetnad for å handtere vidare vekst i reiselivet. Erfaringane med merkeordninga for Bærekraftig Reisemål er også at god destinasjonsleiing er ein nøkkel. Det må vere tydeleg avklart kven som har ansvar for reiseliv og koordinering av reiselivssaker. I skjæringspunktet mellom reiseliv, landbruk og forvaltning er det eit stort unytta potensiale. Stryn kommune bør rigge seg for å ta del i denne utviklinga i framtida. Ideelt sett bør ein organisatorisk sette saman eit team bestående av landbrukssjef, kommunalsjef reiseliv og utmarksforvaltar. Dette vil gje store synergiar og ein handlekraftig kommune.

Innspel til visjon og verdigrunnlag

Visjonar er utarbeida for Nasjonal reiselivsstrategi 2030. Vi støttar opp under dette verdigrunnlaget, og ynskjer å fremje desse inn mot kommunedelplanen, sidan dette bør vere styrande verdiar for både reiselivet, og har overføringsverdi også for andre næringar.

Pionerånd: Vi må ville og våge i ei tid der både det grønne skiftet, digitaliseringa og pandemi gjev reiselivet store utfordringar og ter oss med inn i ukjent terreng. Nå treng vi igjen denne unike eigenskapen som har hjulpe oss før; pionerånd.

Omtanke: Også reiselivet må ta sitt ansvar for framtida og bidra til at vi når FN's bærekraftsmål. Reiselivet må utviklast med omtanke både for dei som kjem på besøk og for dei som er fastbuande. Vi må gje dei som jobber i reiselivet gode arbeidsforhold og sette pris på dei som vil skape verdiar og bygge verksemdar. Vi må vise omtanke og respekt for det ressursgrunnlaget reiselivet lever av.

Grønt: Vi må bidra aktivt til det grønne skiftet som vi alle står ovanfor. Vi må skape nye smarte løysingar, samtidig som vi reduserer fotavtrykk og belastningar på klima og miljø. Vi må sette oss mål og vise oss sjølv og våre gjestar at vi lukkast.

Skape: Reiselivet er i endring og moglegheitene store. Skal vi kunne vekse vidare må vi skape meir, bli meir lønsame og vidareforedle vårt unike ressursgrunnlag til gode opplevingar. Morgondagens konkurransekraft må skapast, den kjem ikkje seglande av seg sjølv.

Saman: Reiseliv er eit samskapande økosystem av bedrifter, gjester, lokalsamfunn, kulturliv, frivillige organisasjonar, transportsystem, handel, formidling og mange offentlige aktørar. Alle er avhengig av kvarandre og av at vi samhandler godt og effektivt til felles beste.

Verdsatt: Reiselivet skaper jobbar og bidreg til å løyse samfunnsutfordringar. Vi skal vere verdsatt både av gjester, eigne innbyggjarar, lokalsamfunn, politikarar, forvaltninga, investorar, gründerar og samarbeidspartnarar. Det vi som aktørar tilbyr må vere verdt å oppsøke eller reise til, enten gjestene bur nært oss eller i andre verdsdelar.

Innspel til kunnskapsgrunnlag og utgreiingsbehov

Kunnskapsgrunnlag

- [Nasjonal reiselivsstrategi 2030 - Sterke inntrykk med små avtrykk](#)
- [Temaplan reiseliv Vestland 2022 - Nyskapende og bærekraftig reiselivsvikling i Vestland](#)
- [TØ1 - Økonomiske virkninger av reiseliv i Stryn og Hornindal 2009](#)
- [Plan for friluftslivets ferdselsårer \(Miljødirektoratet\)](#)
- [Kunnskapsgrunnlag fysisk aktivitet - Innspill til departementets videre arbeid for økt fysisk aktivitet og redusert inaktivitet i befolkningen \(Helsedirektoratet\)](#)
- [Målgruppeinnsikt \(VisitNorway\) - Optima 2017](#)
- [Nordmenns ferier i Norge sommeren 2022 - Undersøkelse september 2022 - Innovasjon Norge](#) (sjå bakgrunnsnotat her)
- [Reisebarometer Høst 2022 - Webundersøkelse, Innovasjon Norge](#) (sjå s. 37)
- [Utenlandske turister på Vestlandet i lavsesongen - Turistundersøkelsen 2019 - Innovasjon Norge](#) (sjå s. 23)

Utgreiingsbehov

- Oppdatert analyse av økonomiske verknader av reiselivet i Stryn
- Gjestundersøkelse - korleis er det å vere gjest i Stryn

Oppsummering

Måla er at reiselivet i Stryn skal auke si verdiskaping og si jobbskaping, på ein måte som også berikar lokalsamfunnet. Aktørane skal levere så høg kundeverdi at betalingsvilje og gjenkjøpsfaktor aukar. Reiselivet skal bidra til at Norge blir eit lavutsleppssamfunn.

For å nå desse måla meiner vi at Stryn kommune må prioritere følgande:

- Besøksforvaltning som sikrar god handteringsevne. Reiselivet skal skape positiv verdi for både næringsaktørane, dei besøkande, lokalsamfunna, innbyggjarane og kloden.
- Plan for friluftslivet sine ferdselsårar
- Kulturlandskap som vert halde i hevd
- Tilgjengelege offentlege toalett til rett tid, og god søppelhandtering på haldeplassar o.l.
- Vidare arbeid med prosjekt "Destinasjonsutvikling Loen og Lodalen"
- Ein proaktiv, handlekraftig og løysingsorientert kommune, som samhandlar godt med reiselivsnæringa gjennom ei definert destinasjonsleiing

Stryn må bli den kommunen politikarane så skråsikkert driv valkampanje på - Ja - kommune.

Bulyst - Folkehelse - Trivsel er avgjerande for at folk skal trivast der dei bur.

Dette medfører at ein også administrativt må vere rusta bemanningsmessig/planmessig/serviceinnstilt og løysingsorientert / lytte til innspela og ikkje bruke ikkje prioritet/kapasitetsmangelsom argumemt for at ting ikkje skjer.

Indre Nordfjord Turlag har som mål å legge til rette for eit enkelt/aktivt/sikkert og naturvennlegfriluftsliv for alle . Vi har ingen tilsette - alt vi gjer er dugnadsbasert - frå Barnas Turlag til Gålaget medmedlemmar frå 0 - 100.

Er blitt kontakta av Fjordingen vedr. dagsturhytta, så det kjem også med her. Legg ved rapport frå2021 og synfaring om ny trasse til hytta. Dette for at Stryn kan(om dei vil)oppfylle krav som var settved oppstart av bygging av Dagsturhytter i Sogn og Fjordane, skal vere tilgjengeleg for alle og igåavstand frå sentrum. INT foreslo å legge den til Stavnesløgda med utsikt innover og utover fjordenmed oppgradering av eksisterande skogsveg. Slik vart det ikkje. Når ein først har lagt hytta i ein skogbør ein legge til rette for at alle som bur i Stryn Kommune kan kome seg til og frå, samt legge betre tilrette område rundt for barnefamiliar/barnehagar/barneskulen. INT har saman med Stryn Kommune utbedra stien frå Sandbakk til hytta samt ein del andre parti. Hynnelsbrua burde ha vore betre merka.Etter alt som no har vore presentert i Fjordingen om Tonningkampen/innspel frå diverse represetantari ulike politiske parti er det kansje tid for å ta tak i denne ideen att. INT har sagt seg villeg tildugnadsinnsats, men alle grunneigaravtalar/søknadar om spelemidlar (som er tilgjengeleg for detteforemålet) og som eigar av hytta må gjerast av Stryn Kommune.

I 2019 vart eit prosjekt med stiar i utvikområde opna av dåverande ordførar i Stryn , Sven Flo. Alt hervart gjort på dugnad i samarbeid med grunneigarane - resultat 45 km. med merka stiar som har komtfastbuande/turistnæring/heile kommunen til gode. Vi har fått rusta opp gamle "seterstiar" og stiarmellom dei ulike setrane.I regi no står Oppstryn - eit samarbeid med Oppstryn Bygdeutviklingslag og Indre Nordfjord Turlag.Her er det snakk om 100 km med oppgradering/merking av stiar. Eit treårigprosjekt som vi har søktom støtte til hos fleire. Ingrid Heiern og Eivind Enebø har fått heile prosjektet tilsendt, kostnadsrammeinkludert dugnadsinnsats 1.2 mill.I Sunndalen har vi vore med å merka den historiske ruta vest/aust til Skjåk - Framruste i Skjåkkommune.

Tenkjer ein vidare står Nordsida att - Markane/Robjørgane osv.

I Olden og Loen er det stort sett bra merka, men her og står nokre gamle ruter mellom vest/aust på programmet vårt på sikt - av kulturhistorisk verdi.

Til slutt vil eg ta med at det burde vere lagt opp til ein samlingsplass i Stryn Sentrum på Øyrane. Her er det fullt muleg å få til ein aktivitetspark der ulike organisasjonar har felles interesser. Tilgang til bading (med sanitæranlegg) - kano/kajakk/supbrett - klatreveggar m.m. Gamle kunstgrasbana er ikkje i bruk, så areal er her. Om nausta som står der kunne vore betre utnytta er også eit spørsmål. Her står det vel først og fremst på å vere kreative.

I Stryn har vi grøderike dalar/nærheit til fjorden - elvar og vatn/ grøne lier og stupbratte fjell som enda rom ein vil opp på dei høgaste toppar (Skåla/Lodalskåpa t.d.) Breane vart nytta til å kome seg både austover mot Skjåk og sørover mot Jostedalen /Sogn i farne tider. I dag er her ikkje så mange oppgangar att, men det er ein grunn til at Jostedalsbreen Nasjonalparksenter ligg i Oppstryn.

Vi håpar og trur at mottoet - Vi skal skape framtida til Stryn kommune i fellesskap - vert nytta som inspirasjon og styringsverktøy i samfunnsdelen av den nye kommuneplanen fram mot 2035.

mvh

Olav Auflemleiar

Indre Nordfjord Turlag

Stryn kyrkjelege fellelsråd ønskjer at Stryn i 2035 skal vere slik:

- Det er framleis godt samarbeid mellom kyrkja og kommunen (både administrative og folkevalde organ og skular og barnehagar).
- Kyrkjebygga er i aktiv bruk, og framstår i god stand, takka vere gode vedlikehaldsplanar som vert følgde opp av  rlege kommunale løyvingar som monnar.
- Kyrkja har framleis ein sentral plass som gudshus i glede og sorg, og kyrkjebygga er oppfatta og brukte som viktige kulturminne og levande kulturarena i alle bygder.
- Alle kyrkjene har tilfredsstillande universelt utforma tilkomst.
- Gravplassane held god standard. Det er nok areal til at alle kan gravleggjast i si heimbygd etter nskt tradisjon, og det er namna minnelund på dei fleste gravplassane i kommunen.
- Auka satsing på diakoni – unge, eldre, funksjonshemma, m.a. ved at det er oppretta diakonstilling.
- Det er gjennomført bygging av kyrkjeleg lokale i Stryn sentrum, til gudstenestefeiring og som base for diakonisatsinga.

Dei tilsette i Stryn kyrkjelege fellelsråd, og prestane vil spele inn følgjande:

- Vi håper planen er tydeleg på at vi kan ha eit livssynsope samfunn, der tru og livssyn har ein naturleg plass i lokalsamfunnet, også i det offentlege rom.
- Kyrkja er ein stor aktør innan frivillig arbeid, der det meste av arbeidet er avhengig av frivilliginnsats. Arbeidet er prega av kontinuitet og finst i alle bygder. Kyrkja har høg kompetanse på å møte menneske i alle livets faser, særleg i sårbare situasjonar og isorg og krise, og vil framleis ta medansvar i beredskap og krisehandtering. Dei fleste barn og unge har ei tilknytning til kyrkja, gjennom dåp, trusoppl ring og konfirmasjon harkyrkja mange møtepunkt med barn og unge. Kyrkja er ein viktig aktør i det førebyggjande arbeidet fortrygge og gode oppvekstmiljø. Innan 2035 håper vi det er tilsett ein diakon som kan leie ei styrking av ungdomsdiakonien i kommunen v r.
- Kyrkjeleg lokale i Stryn sentrum, til gudsteneste og andre kyrkjelege handlingar, og som base for diakonisatsinga – nattcafe, varmetove , eldretilbod og liknande.
- Kyrkja er – i tillegg til eit trussamfunn for medlemmane – ein viktig tradisjonsberar og aktivkulturakt r for alle.

Innspel frå Stryn KrF:

- Tilrettelegging for levande samfunn i alle bygdelag, trivsel og livskvalitet for alle generasjonar -bustadar, arbeidsplassar (landbruk!), tenestetilbod, samlingsplassar
- Investere i gode oppvekstvilkår - allsidig tilbod for born og unge, førebyggje tidleg utanforskap
- Variert og robust kulturliv, både spiss og breidde.
- Deltaking og aktivitet for alle! - frivillig arbeid er døra inn i eit fellesskap
- Eit livssynsope samfunn - tilrettelegge for utøving av tru og livssyn for alle.

Stryn 2035 - Innspel frå Tonning Bustadsameige (30.04.2024)

Tonning Bustadsameige er lokalisert midt i Stryn sentrum vest for Stryn Camping og har tilkomst frå Nybøvegen i sør. Sameiget har 12 bueiningar av varierende storleik og vart etablert i 1989.

Dei fyrste 25 åra framstod sameiget som eit roleg og skjerma bustadområde utan nemneverdige negative sider knytt til det å bu i sentrum. Å bu så sentralt som vi gjer, har vore fordelaktig på mange måtar. Dei siste 10 åra har imidlertid butilhøva endra seg til det klart verre.

Problemet er støy, særleg på kvelds- og nattestid. Omsynet til ro og orden på offentleg stad ser ikkje lenger ut til å ha betydning for fleire av aktørane i sentrumsområdet.

Ungdom driv formålslaus bilkøyring «runde etter runde» i sentrum ofte heilt fram til kl 2-3 om natta med musikkanlegg på full styrke. Dette er no diverre blitt ein realitet for oss som har bumiljøet vårt i sentrum. Dårlig nattesøvn, som følgje av manglande nattero pga ovannemnde støy, er udiskutabelt negativt for bumiljøet og helsa vår.

Vår konklusjon når det gjeld bumiljøet i Stryn sentrum, er at Stryn kommune snarast må prioritere å få bukt med støyproblematikken i sentrum. Vi kan ikkje akseptere at tilhøva held fram slik dei er i dag.

Framlegg til tiltak:

- Tonning Bustadsameige føreslår at Nybøvegen vert stengt for gjennomkøyring i tidsrommet kl 23.00-06.00
Stryn kommune må vurdere om det er andre vegar i Stryn sentrum som også bør stengjast for gjennomkøyring om natta.
- Politiet må prioritere arbeidet med å handheve regelverket for ro og orden på offentlege plassar.
- Stryn kommune bør revurdere sine liberale skjenketider, då vi meiner dette er medverkande til det uakseptable støynivået i sentrum på nattestid.

Til Stryn kommune

Stryn 30.4.2024

Tusen takk for at dere lar oss mene noe om veien fram til år 2035. Da er jeg 84 år, og de tre barnebarna mine på Rake er 11, 14 og 16 år. Det er jo ikke så lett å forestille seg. Da ønsker jeg at vi alle er stolte av å bo i Stryn, at de tre jentene gleder seg til å ta utdanning og er helt sikre på at når de er ferdig med den, skal de vende tilbake til Stryn å besøke farmor på det nye seniorsenteret. Heldigvis har de nesten allerede nå fått gang- og sykkelvei ned til Loen, men flere positive ting har helt sikkert skjedd innen år 2035.

Jeg har pr i dag bodd 2 år i Stryn og har nettopp flyttet fra turistkommunen Øystre Slidre. Jeg har også tilhørighet til Oldedalen, gjennom familie og en hytte, som vi satte opp i 1988. Dere sa vi kunne skrive langt, og jeg har akkurat kommet hjem fra årsmøtet i Besteforeldrenes klimaaksjon (BKA) hvor jeg er medlem, så her kommer litt av hvert.

På årsmøtet ble jeg inspirert til å sjekke kommunetallene i Sabima. Sabima er en miljøorganisasjon som jobber for å stanse tapet av naturmangfold. Stryn kommune står der på 97.plass sammenlagt på ulike punkter knyttet til temaer som påvirker naturen, som nr 225 på de som satser på naturen og 129 på de som beskytter naturen se: Naturkampen.no. Nå kan det jo hende at dette henger sammen med manglende rapportering, men jeg skulle ønske at Stryn kommune hadde ambisjoner om tiltak som gjorde at vi kom 50 plasser opp på sammenlagtlista innen år 2035. Å ta vare på og å beskytte naturen synes jeg burde bli et arbeidsmotto for Stryn kommune.

Miljødirektoratet publiserte i januar 2024 et forbruksbasert klimaregnskap for Norge. Det viser at en gjennomsnittlig nordmann slipper ut 13 tonn CO₂ pr innbygger pr år. Det er betydelig høyere enn både Danmark og Sverige. I Stryn kommune er det særlig veier og jordbruk som ga mye utslipp. Jeg tenker det er viktig at reduksjon av klimautslippet skal stå i fokus når tiltak settes i verk på kommunalt nivå. På BKA-årsmøtet ble det særlig vist til Oslos arbeid med å lage klimabudsjett. Jeg håper at Stryn kommune skaffer seg kompetanse til å lage et slikt regnskap, så fort som mulig hvis de ikke har den allerede. Regnet fra år 1990 til 2030 skal utslippene være redusert med 55%. Hvordan skal vi komme dit?

Under har jeg samlet opp noen punkter jeg er spesielt opptatt av.

TURISME

Jeg skulle ønske at Stryn kunne være en foregangskommune for bærekraftig turisme. Når tiltak blir satt inn, må en alltid beregne klimautslipp, for å se om det vi velger er bærekraftig. Dette med bærekraftig turisme bør defineres tydeligere. En må finne fram til kjennetegn på bærekraftig turisme, slik at begrepet ikke bare blir svada. (Bærekraft er ikke det samme som lønnsomt)

Kanskje går det an å forlenge cruisesesongen, men jeg mener at det er helt uhensiktsmessig å diskutere en cruisekai til. Kommunes tankeressurser må heller ha fokus på andre oppgaver. Det bør maks komme en cruisebåt til Stryn kommune om dagen. Jeg er også veldig skeptisk til alle busslastene som kommer fra andre steder. De mener jeg ev. må betale en egen avgift for å kjøre på veiene. De burde heller ikke kunne kjøre på Panoramaveien.

Tenk om kommunen innførte en buss og cruisefri fast dag i uka i sommersesongen, med unntak av brebussen. Da kunne det vært mulig med en trygg sykkelstur til Oldedalen. Det hadde blitt fanget opp en helt annen kategori turister, kanskje mer kortreiste. Å oppmuntre bøndene til å utvikle økoturisme, kan også endre fokus. Trollbilene til Briksdalen bør etter hvert gå på strøm. Vi som reiser østover ønsker oss også en ekstra bussavgang Stryn/Oslo tur retur på ettermiddagene.

Jeg gleder meg også til at det kommer en batteridrevet ferge på Oldevatnet. Håper virkelig Sonja og Harald blir oppfordret til å feire 60 års bryllupsdag her 29.aug. 2028. Da kan Sonja døpe den første båten for «Dronning Sonja». Forrige gang de var her var i 1993, og da feiret 25. års bryllupsdag. Så ber jeg om at de som driver med kantslått langs veien innover i Oldedalen besinner seg, og bare tar der det er helt nødvendig. Både mennesker og insekter ville satt pris på det.

SKOLE

Jeg har jobbet i skoleverket på ulike nivåer i mange år. En gang leste jeg en artikkel i bladet Utdanning, som beskriver tiltak i Aurland kommune, som jeg tok vare på. Her er et sammendrag:

«Dyrking av grønnsaker står på timeplanen hos 5. klassene på Aurland barne- og ungdomsskule. Skolen har sin egen årsplan for å lære om landbruk og skogbruk. Innfallsporten til arbeidet har vært den lokale jord- og hagebruksskolen. Her er noen eksempler fra årsplanen: I 1. klasse skal de høste korn, dra på fisketur, følge killingene, legge poteter til groing og sette dem. I 5. klasse skal de rydde kulturlandskapet, se på geitas rolle der, avle opp planter, lage kompost i hagen og gjøre oppgaver i skolehagen. I 8. klasse skal de sykle fra Finse til Flåm, bli kjent med næringslivet i kommunen, bli bevisst egne interesser og egenskaper, og få undervisning om og fottur i verdensarvområdet. Når elevene går i 8. klasse er de på en annen læringsarena enn på skolen i tre uker. Kunnskapen de får, er med på å gjøre dem stolte av hjemstedet.»

Tenk om alle skoler i Stryn kunne lage slike opplegg som er tilpasset det lokale ressursgrunnlaget både i forhold til landbruk og skogbruk. Kanskje det ble flere som ville bli bønder?

Jeg har blitt fortalt at Tonning skule strever med lokalene sine. De er ikke fleksible nok til varierte arbeidsmåter. Å bygge om, ev bygge ny skole er et stort prosjekt. Men det er jo en stund til 2035, men planlegging må starte.

FOLKEHELSE OG LIVSMESTRING I SKOLE, BARNEHAGE OG SFO

Jeg opplever at det blir gjort mye bra folkehelsearbeid i kommunen. Men både skole og barnehage vil kunne styrke læring, konsentrasjon og trivsel, hvis personalet hadde kompetanse i yoga. Sogndal og Luster kommune er i ferd med å utvikle et prosjekt som heter «Livsmeistring – Robuste barn og unge; eit samarbeidsprosjekt mellom Sogndal – og Luster kommune. Målet er at barn og unge skal bli godt rusta til å takle medgang og motgang i livet og at ungane som bur her skal få like moglegheiter til å utvikle ei god og robust psykisk helse.» Yoga vil være en del av prosjektet. Kan Stryn kommune ha noe å lære her?

OLDEDALEN SKULE

Jeg krysser fingrene for at Oldedalen skule blir til et gode for hele Oldedalen og Stryn kommune. Hadde noen villet satse penger på en folkehøgskule for pensjonister avd. Vestland på Oldedalen skule, med Oldedalen som ramme, hadde dette kunnet utvikle seg til en turistattraksjon i seg selv med læring som hovedfokus. (Det finnes på nåværende tidspunkt en pensjonistfolkehøgskule i Nordland og en på Østlandet.)

HYTTEBYGGING

Hvor mye /Hvor store hytter bør det bygges for at Stryn skal bevare image som en kommune som forvalter naturen til beste for sine faste innbyggere og neste generasjon? I Øystre Slidre hvor vi bodde tidligere var det mye konflikter rundt dette, i forhold til beitebrukere og nedbygging av natur, eks myr- store og mange hytter. Det ble mye uro og mistriksel av det. I Stryn kommune bør myra stå urørt og hyttebygging bør begrenses i omfang og størrelse.

HUS OG HOTELL

Så undrer jeg meg over at noen kjøper opp hus for å leie ut til ferieboliger, og at det finnes det jeg oppfatter som boligområder, hvor det bygges utleieenheter for kortsiktig utlån. Er det boplikt i bolighus i Stryn kommune?

Jeg er opptatt av at Stryn skal være en levende bygd for innbyggerne sine. Når hotellet på Yri er en parkeringsplass for tog, og hotellet ikke brukes som hotell, da lurer jeg på om ikke kommunen kan bidra til at det blir mer ordnede forhold, og at hotellet brukes som hotell.

STRYN ER EN DEL AV VERDEN

Vi som bor i Stryn er en del av verden. Jeg drømmer om at vi alle skal ta mere ansvar for naturen på hele kloden, til beste for neste generasjon. Økt turisme skaper økt transportbehov og høyere utslipp. Turismen bør være så kortreist og utslippsfri som mulig. Å satse på lokalt og bærekraftig landbruk på være det viktigste kommunen hjelper til med. Det er vel plass til flere saue- og geitebønder. Hvordan vil kommunen stimulere til det? Vi må gjøre oss mer selvforsynte med kortreist mat. Det er mat vi lever av.

De siste årene 50 årene er antall mennesker på jorda fordoblet. Bruk av energi/ressurser/mat er tredoblet. Global Footprint Network regner ut en dato for når vi har brukt opp det kloden kan tåle av ressursbruk hvert år (World overshoot day). Hvis alle skulle forbruke like mye som nordmenn, hadde vi trengt 3 jordkloder. I 2024 er Norges overforbruksdag allerede nådd, dvs 12.april. Økt forbruk og økt turisme vil ikke gi Stryns befolkning en bedre livskvalitet. Satsing på folkehelse, fornuftig forbruk, inkludering, kultur, læring og riktig landbruk er viktig. Det bør innføres turistskatt og arbeides for at Stryn blir oppført i Unescos verdensarvliste.

På min 84 års dag i 2035 skulle jeg ønske jeg kunne si til meg selv:

« Jeg er stolt av å bo i Stryn kommune. Kommunen har tatt grep for å forvalte naturen til beste for neste generasjon. De har vært en foregangskommune for å ta vare på innbyggerne sine og styrke livskvaliteten for alle aldersgrupper. De unge flytter tilbake etter endt utdanning, og naturen er makalaus.»

Hilsen fra Margaret Heldor

Heil!

Viser til innspel til komunedelplan og kjem med følgande forslag:

Riseeiane er i dag sikkert regulert som LNF område.

Området er sikkert også definert som deponi for flaumsikring.

Dette i seg sjølv betyr at her må det brukast mykje energi og pengar for at dette kan løysast.
Mine innspel:

- Ta kampen med LNF regulering
- Spreng ut utløpet/flakehalsen ved Skjolden og slepp ut vatten.
- Reguler området til service/handel.
- Flytt ut av sentrum følgande firma: Thor Tenden Transport, Trucknor, Transferd, Bussparkering, ein besinstasjon og muligheter for laddestasjoner stor og lioten bil.
- Firma som Europris og Rema bygger eigne bygg, i tillegg er det større firma som vil etablere seg med monumentale bygg.
- Døgnparkering for stor bil og buss er også aktuellt.

Venleg helsing

dagleg leiar Rolf Olav Tenden

Tlf 901 44 471

rolfolav@tenden.no

tenden

Tenden AS

Sentralbord 57 87 69 00

Visnesvegen 15,

6783 STRYN

Eg meiner at Stryn kommune må vurdere buplikt på hus utanom jordbruk, til liks med fleire andre kommunar i Noreg. Det er altfor mange boligar som står mørklagde i store deler av året, og som blir brukt til korttidsutleige/airbnb på sommaren. Ein ser òg eksempel på leigeforhold der ein i langtidsleigeforhold må flytte ut i til dømes 1-3 mnd på sommaren pga at utleigar prioriterar korttidsutleige i perioden.

Det blir lagt fram mange ønskjer om desentraliserte boligfelt/leiligheitsbygg rundt om, men med tanke på skredfarekart/kvikkleire etc. so må ein først å fremst prioritere å få folk til å bu i dei husa som allereide eksisterar. Ein må forsøke å stimulere til busetning/auka bulyst i områder utanfor sentrum. Det vil ta presset av ein del funksjonar som allereide er overbelasta, som Tonning skule. Eg gremmast over at ein skalmåtte plassere so mange born på eit so lite areal.

Landbruket lever utsett til i Stryn. Turismenæringa leve av å selge landskapet. Landskapet er landbruket! Likevel er det kanskje turismen som vil kvele landbruket. Ein har utfordringar med deisom skal ha det stillt rundt seg i frå tidlig på kveld, sjølv i onneperiodane, dei som ikkje tåler lukta av husdyrgjødsel, dei som ikkje klarar å ta vare på søppelet sitt, (les. brusboksar som endar i føret tildyra), dei som gjer i frå seg i eng og beiter, osv.. Alle desse punkta kan tilskrivast mitt første avsnitt om korttidsutleige av boligar.

Vidare må ein ha ei mykje strengare handheving av/bruk av moglegheitene i konsesjonslova for landbruk. Dei siste åra har det vore gjett konsesjon i hytt og pine i Stryn. Det er nærmast ikkje kravom noko som helst plan med kjøp av eit gardsbruk, enten det gjeld form for drift eller krav om erfaring/kompetanse knytt til skjøtsel av ein landbrukseigedom. Det same gjeld moglegheitene for "slakting" av gardsbruk, der det er blitt for lett å kjøpe opp bruk for soå ville skilje ut bolighus for salg/utleige.

Skal ei slenge på nokre ord om turismen i seg sjølv og, so må ein søkje løysingar både på søppel og sanitærforhold. For denne næringa/dei private som driv utleige, har det siste åra vore bortimot umulig å ikkje tjene pengar, og ein skulle gjerne funne ordningar/heimlar der ein pålegg utleigarar å synleggjere tilstrekkelige funksjonar for dette, uten at utgiftene blir skubba over på kommunen.

t

Vér med i debatten

Maksimal lengde på lesarinnlegg er 5.000 teikn.
Korte innlegg vert mest lest.
Innlegget kan bli nedkorta og redigert.

Send til redaksjon@fjordingen.no

rdingen.no

Innspeil til kommuneplanen
Samfunnsdel

1. Det stod ikke et ordet var vurdert som politiske organ. r at dette ikke var uteringsplanen og den. Hvordan det samme til den kon- uforståelig. styret for kort tid dlet en klage på forbindelse med et salg av eiendom nråde, ble jeg enig ent om at vi skulle tt fremstøt overfor

rette henvendelsen lt medlem av kom- med en redegjørelse le lovbrudd. Håpet evalgte ville reage- uteble reaksjonen. rets konkusjon var menterte salg var nen ga grunnlag for fremtiden. Dette er g norsk reaksjon når e forhold avdekkes. delse om regule- ble ikke kommen-

rfor kunne slås fast styret i Stryn stillti- godtatt permanent lustruell virksomhet med reguleringspla- i kan forklar- på at de folkevalgte ine egne vedtak? iverre slik at så lenge nssaken ikke er be- et tilnærmet umulig n inn for overordnet Man blir satt sjakk

matt. Slik saken står melder det seg uunngåelig ubehagelige spørsmål - de skal ikke jeg stille - de kan leses mellom linjene. Jeg vil likevel reise spørsmål om Stryn kommunes forvaltning lever opp til kommunens fagre omdømme?

KARI BREIREM
advokat

LESARINNLEGG

Nokre tankar om Per Bolstad plass

For 20 år sidan vart det bestemt at Per Bolstad plass skulle vere tusenårsstaden i Stryn kommune. Dette med grunngjeving i sentral plassering i sentrum, med lett tilgang for alle, som møteplass og for aktivitetar og tilstellingar. Ein fekk tildelt om lag kr. 120.000,- frå Norge 2000 til tilrettelegging. Alle hugsar vel at diskusjonane gjekk høgt om ein skulle ha ei transportabel scene eller ei stavkyrkje i lite format som eit «stille rom» i sentrum. Det enda med at mesteparten av pengane vart brukt til å kjøpe ein kopi av Kyrkjeidesteinen frå museet i Bergen. Steinen har stått, noko bortgøymd, i ein krok på plassen. Den er no komen «heim» til Kyrkjeide ved Nedstryn kyrkje, som er ei langt meir natuleg plassering, etter mi mening.

Så no er Per Bolstad plass «rykka tilbake til start» og klar for ny utforming med fine, kvite heller. Eg ser for meg lette benkar i metall, gjerne grønmalte for å få inn litt farge. Kasser med blomster/busker/tre for å mjuke opp. Ei transportabel scene med gode høgtalarar er svært praktisk, og kan også nyttast av andre bygdelag til sine arrangement. Ein treng også eit lett tilgjengeleg stollager, gjerne plassert i Heradsheim om der er plass. Då ville ein vere godt rusta til rigging av marknader, konserter, gudsteneste, dans- og turnoppvisningar, tenning av julegran, osv., osv., og ellers ein triveleg plass å slå seg ned for folk i alle aldrar.

Ein kunne ha eit skilt som viser veg til utsiktsplassen Petterneset. Der må det ryddast vekk ein del tre som tek utsikta mot elva og dalen. Eit stort skilt med FAGRE STRYN i kontrast mot elva ville garantert vore ein populær bakgrunn for fotografering av brudepar, turistar og andre som besøkjer den flotte bygda vår. (Litt herming etter Eid som har eit Nordfjordskilt mot Eidsfjorden!)

Kanskje kan nokre av desse ideane brukast? Håper det no lar seg ordne med finansiering slik at vi kan gå våren 2021 i møte til ein ny og innbydande Per Bolstad plass. (Tusenårsstaden i Stryn kommune).

ODDRUN FRAUSING

Oddrun Frausing

INNLEGG STRYN 2035 (sentrum)

På møtet forrige uke i kommunehuset for sentrum og Markane kom det fram mange gode forslag om tiltak folk ønsker realisert i de kommende årene. Men Stryn sentrum har også noen store utfordringer som må løses dersom sentrum fortsatt skal være et område der folk i alle aldersgrupper ønsker å bosette seg og bli boende.

Det er ikke tvil om at støynivået i Stryn sentrum har økt kraftig de siste fem seks årene. Det er flere kilder til dette. Støy fra trafikk gjennom sentrum vil jeg ta for meg lenger nede, først vil jeg ta opp støy fra «rånebiler» og utesteder.

Stryn sentrum er ikke et discotek, selv om en del mennesker synes å tro det!

Støy fra rånebiler er gjerne kraftig dunking og/eller kraftig vibrerende basslyder, begge deler svært gjennomtrengende og ubehagelige. Dette kan høres sporadisk på dagtid fra biler som sirkulerer i sentrum, men blir svært plagsomt i kvelds- og nattetimer når rånerne samler seg og blir stående i lengre tid, for eksempel på bensinstasjonene, særlig etter kl 23.00 når folk har krav på nattero. Undertegnede og andre har klaget til politiet uten at problemet er løst. Løsningen må være mer systematisk oppfølging fra politiet over tid (det er gjerne de samme bilene som går igjen), og politi ute i gatene i helgene slik at synderne kan bortvises umiddelbart, eventuelt botelegges. (Det påstås at liknende problemer i Ørsta for et par år siden ble løst på denne måten.) Kommunen på sin side må ta problemet alvorlig og legge press på politiet til å stille opp med nødvendige ressurser.

Høy musikk fra utesteder, festivaltelt m.m. til langt utover natta er kanskje hyggelig for tilstedeværende, men plagsomt for de som vil sove og har krav på nattero. Løsningen er at kommunen tar problemet på alvor og setter opp og håndhever regler for musikk i forbindelse med arrangementer i sentrum, eventuelt regulerer antall festivalhelger. Noe må en tåle, så det gjelder å finne en balanse som alle kan være fornøyd med. Slik det er nå, har en inntrykk av at alt flyter, at alt går i Stryn sentrum. Det er gjort effektive tiltak i andre byer og tettsteder som kan brukes som mal, vanskeligere er det ikke, Stryn kommune kan ikke lenger bare toe sine hender når det gjelder dette.

Det siste tiåret har vi hatt en kraftig økning i trafikkmengden gjennom Stryn sentrum, særlig gjelder dette tungtrafikk, nå går det ikke lenge mellom de stadig større semi-trailerne som har overtatt for vogntogene. Hovedpoenget for vegvesenet med miljøgateprosjektet i Stryn var å filtrere tungtrafikken sakte og rolig gjennom sentrum, men det er klart at det går en grense for hvor mye trafikk som kan presses gjennom sentrumsgatene før Stryn sentrum ligner mest av alt på en diger trafikkmaskin. Dersom trafikken øker like mye igjen det kommende tiåret, vil det være helt nødvendig å finne andre løsninger. Hvis brua fra Svarstad over fjorden blir realisert, vil all trafikk vestfra og nordfra som skal sørover, og alt sørfra som skal nordover eller vestover kjøre der istedenfor over Nyebrua i Stryn, og dermed vil den vestlige del av Stryn sentrum bli sterkt avlastet for trafikk. Men øst- og vestgående trafikk vil fremdeles måtte gjennom hele sentrum. Den eneste løsningen på dette er å få en omkjøringsvei helt utenom sentrum, og den eneste løsning på dette er gjennom tunnel enten på nord- eller sørsiden.

Det er blitt veldig mye lys i Stryn sentrum, mange kraftige lyskasser med glorete farget lys i tillegg til lyskastere, gatebelysning og lys fra kjøretøy (der styrken i lyktene har økt kraftig de siste årene). I tillegg har vi en sakteflytende elv som renner midt gjennom sentrum og reflekterer og amplifiserer lysvirkningen i alle retninger. Til tross for at de har flere store forretningsbygg og bensinstasjoner, virker Eid sentrum mye mer edruelig når det gjelder lys, og der går elva nesten helt utenom sentrum. Stryn har så vidt jeg vet fortsatt forskrifter som gjelder reklameskilt i sentrum. En av forskriftene fastslår at hvis det settes opp lyskasser, så er det bare bokstavene som skal lyse. Hvorfor blir ikke denne forskriften fulgt? Det hadde redusert det glorete preget betraktelig. I denne sammenheng bør det lages klare forskrifter som hindrer oppsetting av alle typer reklameskilt i elvenære områder i sentrum. En kan for eksempel definere en sone langs elva på begge sider der det ikke er lov å sette opp noen form for reklameskilt.

Stryn sentrum er ikke et discotek, ikke en trafikkmaskin, ikke et lysshow, og heller ikke en stor næringshage. Kommunens viktigste oppgave er å ta vare på fellesskapsverdiene slik at stryn sentrum blir levelig for alle innbyggerne.

- Ønsker at det blir oppretta sti langs Stryneelva, opp på Sætre, slik at vi kan gå Strynemila "lovleg",uten å ødelegge markene for nokon, Dette er ein lett tilgjengelig tur frå sentrum, og bør tilretteleggast.
- Ønsker at det blir laga "gangveg"/trasè for gåande opp mot Stryn Vinterski.
- Ønsker at det blir heilårsveg/veg frå Tindefeltet heilt til Tonningsetra til allmenn nytte! Ønsker at Stryn kommune skal videreutvikle ein turistattraksjon : tur til fjellet Gryta med utsikt over Stryn sentrum. Der må ein inngå avtaler med grunneigerar og utbetre stien opp Nakkjen, gjerne bruke Sherpaer for å få dette til!
- Ønsker at Dagsturhytta i Stryn skal få ein gapahuk eller noko anna overbygd sitjeplass tilknytta Dagsturhytta. Barnehagebarn og elevar i Stryn sentrum treng fleire stader med attraktive områder å gå til, i nær avstand.

- At det ein har ein meir restriktiv cruisepolitikk, ikkje etablerer cruisekai nr. 2. At ein avgrenser å etablere nye hyttefelt, skoggrensa.
- Betre vegar i Lodalen og Oldedalen
- Innlemmer fjorden og Stryneelva meir i bygdebiletet
- Merkar turstiar, lagar trebruer på stiane som ligg i myr/våte områder som td. på vegen opp mot Dagsturhytta
- Etablerer sikker veg, kanskje ein boardwalk ut til Staveneset eller nytte fyllmasse frå Strynefjellet. Få laga til ein gapahuk i det gamle bassenget ved Staveneset. Betre veg ned til Staveneset. Lagar tilbadeplass ved nausta ved stadion.
- Får på plass nok offentlege toalettBetre handtering av søppel
- Strynemila, manglar siste del over jordet, avtale med grunneiger om å gruse eit ca 1 meter breiddt feltover jordet så ein unngår trakk over alt når det er vått, det beste hadde vore å evt. forlenge vegen(sørsida) nede ved Stryneelva for å ha ein flott veg i all slags ver, vår, sommar og haust.I samarbeid med grunneigarane etablerer ein tursti oppover langs Stryneelva frå sentrum.Utsiktspunktet på NOS bør ein lage ein betre sti ned til utsiktspunktet, slik den er no er den glatt, få på plass benkar/bord, laga ein liten utheving slik at det ikkje gjer noko at der står 2-3 bussar samtidig(max).
- Stien til Raksetra utbetrast - kommunen leggje til rette, men tenkjer at utbygger av vegen til Hoven og som tek inn pengar på parkeringa også bør ta kostnaden/arbeidet.
- Varmebasseng – nytte seg av varmeanlegget ved Stryvo?
- Samlingsplass for ungdom mellom 16-18 år mangla. Her kunne ein brukt Heimskringla, innreia dettøft og ungdommeleg, ha små konsertar både for ungdom og vaksne. Oppmuntre til snarleg aktivitet i tome lokaler. Td. Bringsvorbygget som har stått tomt i årevis.Er også fleire bygg som fekk midlertidig løyve som er gått ut for lenge sidan. Ta affære. Td.gamledelen på Ommedalbygget, plasthallen ved Sico/Berge og co/Karstad bygget som ligg nede ved Stryneelva.
- For lite tumle og leikeareal for dei eldste borna på Tonning skule.
-

Viktigaste er at kommunen no etter rundane kring i kommunen og innspela digitalt set av ressursar slik at dette initiativet får faktiske konsekvensar.

Samlokalisert oppvekstsenter i Innvik. Innvik er den einaste tettstaden i Stryn kommune utan oppvekstsenter. Oppvekstsenter er strukturen som er praktisert i resten av kommunen, då forventar videt i Vikane også. Vikane treng eit nytt, universelt utforma barnehagebygg som kan fungere slik ein barnehage skal. Samlokalisert oppvekstsenter i Innvik har utelukkande kun fordelar;

- det støttar pedagogane sitt ønske om tilknytning til skulen, større fagmiljø.
- tilrettelagt bygg gjer det pedagogiske arbeidet bedre å gjennomføre.- bedre overgang bhg - skule.
- meir attraktivt mtp rekruttering og tilflytting.
- økonomisk vinning for kommunen både ved å utnytte personal på tvers av skule/sfo/bhg, kan ha éin styrar og nytte overskuddsvarme frå bioanlegget.
- eit tilrettelagt bygg vil forhindre sjukdom/sjukemeldingar som fører til dyr vikarbruk. Høg vikarbruk gir også lite forutsigbarhet for barna.
- skjerma frå trafikken. Trygg tilkomst til bla naturleikeplass.
- nærhet til omsorgssenteret, som gir stor gevinst til både barna og dei eldre. Eit godt oppvekstsenter er bedre for både barn og ansatte.

Anna som også er viktig for å skape vekst, trivsel og bulyst i Innvik:

Tomter/bustad.

Gang og sykkelvei.

Leikeplass, skatepark, klatrepark.

Terapibasseng.

- Barn får oppleve den gode barndom med satsing på leik i småskulen, og ansatte med kompetanse på leik.
- I 2035 vonar eg at det er betre bemanning i barnehagene, og kontinuerlig barnehageopptak er fjerna. Barn lider under denne ordninga, det er vanskeleg å gje småbarn roa og tryggheten de har krav på med denna ordninga i Stryn kommune.
- Det er med økt bemanning med riktig kompetansefokus på tidleg innsats i skule og barnehage. Tidleg innsats for å forbygge utvikling av problem både med enkeltbarn, grupper og samfunnet Stryn kommune.
- I 2035 er det spesialpedagogiske team som jobbar på skulane og barnehagene i Stryn kommune.
- I 2035 går pengane som kommunen for tildelt på eit flyktningbarn til detta barnet.

Det hadde vært kjekt med studenstova i Innvik/utvik. Da får vi som bor i bygda å studere en møteplass uten å møte kjøre så langt.

Kjekt med en friluft/sports tilbud for de under 40. En arena for å bli kjent med folk og kunne trene. Spille volleyball, fotball osv. og ikke bare i Stryn men også i bygda

Støyreglar som omtalt i veileder "Musikkanlegg og helse" fra Helsedirektoratet bør etablerast i Stryn kommune.

Dette er eit regelverk etablert i 2011 som ved støykonflikter skal benyttast for verne mothelseskadeleg støy. Regelverket er i dag er benytta for å skjerme store delar av befolkninga i Norge (Oslo, Bergen, Trondheim, Kristiansand osv) mot helseskadeleg støy. Dette er regelverk som kommuneledelse og politikarar i Stryn allereie er kjent med.

I Stryn er det tydelege støykonflikter med utestadar og eit stadig aukande antall festivalar, men kommune/politikarar/politi ignorerer alle klager på støy og behandlar ikkje støyklager slik dei er forplikta til. Ledelsen i Stryn kommune har bl.a. i 2022 i møter med Folkehelseavdelinga i Kinn (interkommunaltsamarbeid) vedgått at Stryn har utfordringar med støy, og at støyreglar skulle etablerast før sommar2023. Etter dette har kommunen valgt å ikkje gjere noko.

Støyforureining i Stryn sentrum er eit helseproblem som kommune og politikarar må ta på alvor. Ein har krav på nattero sjølv om ein bur i sentrum. Mange sentrumsbebuarar bur i raud og gul støysone pga trafikkstøy fra RV15 som går gjennomsentrum, og ein del av desse igjen får i tillegg all ulempe med støy fra uteliv og festivalar.

Stryn kommune har i dag overlatt vurdering av kva helsefare det er greit å utsette sentrumsbebuarane for til utestadane og festivalarrangørane ved at dei kan sjølv bestemme lydnivå, varigheit og kor mange arrangement ein vil ha. Kommuneledelse og politikarar bryr seg ikkje. Heldigvis bur ingen av politikarane slik at dei sjølv blir råka av støyen dei er med på å legge tilrettefor! Men det er vel greit å utsette andre for helsefare, så lenge ein sjølv eller nærmaste familie ikkje er plaga?

Skulle ha hatt en hundepark i utvik\innvik eller i kommunen.

Skulle ha hatt en studentstova i utvik\innvik. Det kunne ha vært en felles møteplass for studentene. De kunne ha vært i kafeen i utvik. Det kan f.eks gjøre om til en liten koselig leseplass\bibliotek. Med 1-2 privat leserom og en fellesareal. Det kan gjøres slik at en trenger ikke betjening og en kan komme og gå som en vil.

Eg ynskjer eit livslangt fokus, der Stryn er ein kommune det er godt å bu i, heile livet. Eg ynskjer at Stryn kommune satsar på forebyggande arbeid:

1. Tidleg innsats i barnehage og skule, samt opprette Home-Start Familiekontakten(familiestøtteprogram)
2. Opprette fleire stillingar som jobbar aktivt med forebyggande arbeid. Desse må vere tilstades i barnehagar og skular, slik at dei kan bygge gode relasjonar og vere til stades når det enkelte barnettreng det.
3. Leksefri - slik at barn kan få ein meir roleg ettermiddag saman med foreldra sine. Og ikkje minst gjerom for den frie og kreative leiken. Dette er forebygging av god psykisk helse.
4. Støtte møtestadar for folk i alle aldrar, der generasjonar møtast på tvers. Her har nærbutikkane i kommunen eit stort potensiale gjennom å vere kommunalt servicepunkt. Dette er forebyggandehelsearbeid som fører til betre livskvalitet, samt at folk klarar bu lenger heime.
5. Støtte det gode frivillige arbeidet som er i kommunen, slik at vi har fritidsstilbod til alle, inkluderteldre.
6. Fokus på livskvalitet gjennom heile livet, også når ein kjem på omsorgssenter.

Stikkord:

Fri tilgang til natur og dyr, der har jo kommunen allereie ein fantasisk sansehage.

Musikk og kultur.

Tilflytting til kommunen:

- Frigjere areal til bustadtomter i heile kommunen.
- Bygge eldrebustad i bygdene der folk ynskjer fortsette å bu. Dette kan føre til mindre einsemd, og samlar tjenestebehovet for heimesjukepleien. Det vil også frigjere store hus der folk bur aleine. Eldrebustadane kan også brukast som gjennomgangs-bustad. Der folk som er interesserte i å flyttehit, kan få teste korleis det er å bu her i nokre år.

Natur:

- Verne om nedbygging av natur med tanke på hyttebygging. Kan ein heller ha fokus på å leige ut deihyttene som allereie er bygde?
- Cruiseturismen har nådd sitt metningspunkt, både for oss som bur her og eg vil tru også for turistanesjølve. Det går ei grense der det ikkje vert kjekt for nokon. Stryn treng folketalsauke, og fokuset på cruisturisme trur ikkje eg er med på å tiltrekke folk som vil bu her. Heller tvert i mot.

Og sist men ikkje minst; Ta vare på bonden, slik at vi har mat i framtida!

1. Vi står overfor ei klimakrise. Stryn må ta dette på alvor og førebu seg på det denne krise kan medføre når det gjeld meir ekstremver, fleire jordras, steinras og flaumar.
2. Den menneskeskapte globale oppvarminga og nedbyggjinga av natur er ei utfordring. Ein avverstingane her er den omfattande cruisetrafikken som står for store utslepp av Co2, svoveldioksider, nitrogenoksider og mikroplast. Den noverande cruisetrafikken i Stryn er på langt nær bærekraftig. Her må det sterkare lut til. Vi må stille same krav til cruisetrafikken i Stryn som i verdensarvfjordane. Eicruise kai nr. 2 t.d. i Olden eller andre lokaliseringalternativ, bør vere heilt uaktuelt. Cruisetrafikken i Indre Nordfjord bør avgrensast, ikkje aukast.
3. Den omfattande utfyllinga av fjærer og gruntvassområder i Stryn må stogkast. Vi har lite igjen av desse områda p.g.a. omfattande utfylling til vegar og næringsareal. Dette går utover det biologisk mangfaldet i fjorden. Den omfattande cruisetrafikken er heller ikkje positiv i denne samanhengen fordi den fører til erosjon av fjordbotnen og ein vertikal sirkulasjon der salt botnvatn kjem til overflata og ferskvatnet vert ført mot botnen. Dette har særleg negative konsekvensar for botnfisk og krepsdyr.
4. Stryn skal vere ein god plass å bu og vi må vere attraktive for busetjing. Turistnæringa er viktig for Stryn, men det går ei grense for kor mange turistar og turistskipanløp vi kan akseptere før dette går utover lokalbefolkninga. Tolegrensa t.d. i Olden er no nådd, delvis p.g.a. manglande infrastrukturar. Ein uhemma vekstpolitikk innafor t.d. turisme går på bekostning av ei bærekraftig utvikling og på bekostning av lokalbefolkninga sitt velvære. Vi må ta vare på den relativt uberørte naturen vi har og som er ein svært viktig grunn til turiststraumen. Gjer vi Stryn om til ei rein turistmaskin, misser vi vår største attraksjon ; den flotte og så langt den relativt uberørte naturen.

Det er vel så viktig å legge til rette for lokalbefolkninga. Det gjeld bustadfelt i bygdene våre, tilrettelegging for lag og organisasjonar, tilrettelegging for badeplassar t.d. Avleivika og Staveneset og sjølvsagt eit godt skuletilbod

Hei. Såg innlegget i fjordingen ang gangveg til Staveneset som ønske for utvikling i Stryn. Staveneset er ein fin stad for unge i Stryn når det kjem til sosiale aktivitetar og bading. Men kva med dei barna som er yngre. Kva med å anlegge ei badestrand i Stryn sentrum. Sjå på Avleivika kor fint det er der. Sandstrand har dei fått til.... det må vere mogleg å få til noko slikt også i området rundt Stryn sentrum. Vi har nausta, men der er det stort sett berre grums på botnen. Lite kjekt å bade i. Kva med å lage ein molo nedfor den planlagte nye brannstasjonen. Skjerme ein liten del av elvebredden og lage eisentrumsnær badestrand her? Tenk kor viktig det er for barn og unge å bade ute i fjord og vatn. Ungdomsskolene har dette som del av kompetansemål. Å symje i symjehallen er vel og bra, men det er noko anna å havne i vatnet ute i det fri....

Meir overnatting i Stryn sentrum, samt bruke sentrum som ett utgangspunkt for opplevingar. Her kanen legge opp ett løp slik at turistane blir lengre i Stryn, en kombinasjon av dei store severdighetene og dei lokale turane.

Det er for dårlig mattilbud i sentrum og i resten av kommunen. Det bør setjast fokus på. Få opp standarden slik at folk kjem hit for maten si skuld. Gode opplevsar på dagtid, god mat og overnatting på kveldstid.

Det er mange fine turar med utgangspunkt i sentrum. Dette må markedsførast betre og leggast tilrette bedre. Dette alt i frå fottur til Gryta og dei andre fjella rundt skisenteret, med basis å gå frå sentrum. Her må en sjå på kva som er gjort i alpane og andre plassar som lukkast med sentrumsnærfjellturisme.

Ruta opp Årheimsfjellet kan lagast til som ei spektakulær rute, med moment som er laga til i Åndalsnes. Koblast saman med Skyliften og kollektivt tilbud.

Etablerast båtrute igjen mellom bygdene i Stryn, slik som det var i gamle dagar. Då kan en kome seg til Staveneset for å bade uten kostbar gangsti, en kan bade i Innvik, en kan reise til Loen og bruketilbudet der, rett og slett bruke bygdene bedre enn i dag. Fantastisk måte og oppleve indre Nordfjord på.

Jobbe aktivt med å få til heilårsturisme. Det er liv laga, men det må gjerast en innsats.

Få fjerna skytebana i Stryn og samla den i Markane. Det tek omtrent like lang tid og kjøre dit. Utvikle området rundt skisenteret både med tanke på tilbud, overnatting og mat. Stort potensiale og ett godt grunnlag gjennom skisenteret, turløypene, Hydla parken og alle hyttene som er bygd.

Utvikle sykkel tilbud. Få tilrettelagt både stier og ruter for sykkel. Det ligg til rette fleire plassar, men det må koordinerast bedre, tilretteleggast bedre enn i dag. Og ikkje minst markedsførast. Her må Stryn tørre å ta en posisjon for å at vi skal bli ein meir komplett destinasjon.

Stryn Sommerski. Det er håp. Men det må investerast. Eg har for lite kunnskap, men eg trur med kunstsnoøproduksjon på høst/tidlig vinter, så kan vi på nytt få løfta fra Sommerskisenteret. Det blir tøffere og tøffere med tanke på snø framover, her ligg ei unik muligheit om ein gjer nødvendige grep.

At Stryn skal :

- ha et godt offentlig tilbud innen kvinnehelse, inkl kvinnehelsefysioterapeut
- ha et godt kulturtilbud til barn
- gjerne satsing på dans og teater
- være framoverlent mtp å bevare natur og skogsområder - (naturen er det som gjør Stryn til en perle- for oss som bor her og for hyttefolk og turister).
- ha stanset ytterligere hytteutbygging for å bevare natur og fjellområder - for framtiden.

Kjempeviktig for alle: Uformelle og gratis møteplasser på tvers av alder, kultur og funksjon m.m. både inne og ute. Grønne lunger med leike- og turmulegheit, spesielt i sentrumsområder -Stryn, Loen, Olden-, men og i bygdene. Der bør vere fleire utandørs trimapparat fordelt rundt om. På alle område må det vere universell utforming.

Brukermedverknad- at barn og unge får delta i plan- og utviklingsprosesser og arbeid.

Vi støttar forslaget til Gunnar Svarstad om gangveg frå Stryn til Faleide med badeplasser. Viktig at det er tilrettelagt for badeplasser i bygdene langs Nordfjorden. Desse kan og nyttast somfiskeplasser.

Parken ved kulturhuset må opprustast slik at den kan verte attraktiv for alle aldersgrupper, for lokalbefolkning, gjennomreisande og turistar. De må utformast for ro, kvile og aktivitet. Det er viktig at den vert opprusta fordi den ligg i eit område der den kan vere ein naturleg samlingsplass, og aukebruken av dei andre områda rundt, samt for Kulturhuset.

At alle bygder har forsamlingshus der heile bygda kan samlast. Dette betyr mykje for identitet og bulyst.

Vere framoverlendt og proaktiv med nye trendar: Stryn bør legge til rette for mindre bustader til utleige og for kjøp, i fleire bygder. Andelsbruk eller liknande bør også etablerast, gjerne i nærleiken av sentrum.

For dei som bur i Stryn, men og for å få nye tilflyttarar er familie- og oppvekstpolitikk svært viktig. Auka folketal og då helst småbarnsfamilier vil gjere Stryn meir robust som eigen kommune. Forebygging og lågterskel- tilbod MÅ prioriterast!

- For å kunne demme opp for mange av dei utfordringar tidsklemma skaper for småbarnsfamilier, treng vi 6-timers arbeidsdag
- Home Start
- Mindre barnegruppe
- Full dekning av personale i heile barnehagen si opningstid.
- Fleire miljøarbeidarar i skulane

bør arrangeres svømmekurs for innvandrere (voksne)

- Bemanna bolig tilknytta Vikane Omsorgssenter. Bygge på eksisterende omsorgsbolig opp mot tomt kommunen eig. Det vil bli behov for bemanna boligar.
- Eldrebustad der presteboligen er i Innvik, nær sentrum kommunen eig denne tomte.
- Satse vidare på turisme.
- Boligareal/ tomt i Vikane.

Mitt høgste ønskje er eit terapibasseng. Vi e mange med utfordringer knytt til smerter og utmattelse, kroniske plager som revmatisme, fibromyalgi ol som vil få ein betre kvardag om vi hadde hatt terapibasseng. Kommunen går glipp av så mange ressurssterke personer pga at vi har eit manglande tilbud. Det er dessverre mange i ung alder som lir i det stille med slike smerter. Vi roper ikkje så høgt om det, det har vi dessverre ikkje krefter til. Det er sårt at Stryn kommune ikkje har råd til å ivareta ei så stor gruppe. Det er og eit godt forebyggende tiltak for dei m skader/ ryggplager.

Eit terapibasseng ved symjehallen hadde vore eit løft . Men èin kan og td legge det i tilknytning til Olden skule. Det hadde gitt eit betre symje tilbud til skule- og barnehageborn i Loen/ Olden og Vikane. Èin kunne og hatt eit samarbeid m frivillige organisasjoner om det gjer det lettere å få bygd eit terapibasseng. Men kommunen bør ha ansvar for driftinga.

Viser til tidlegare innsendte brev om gang/sykkelveg frå Svarstad til Stryn. (Også sendt frå Svarstad og Faleide vel)

Trafikken aukar og aukar, og ikkje trygt å sende barn/unge langs vegen inntil Stryn. Nokre av elevane har ikkje rett på skuleskyss som går på Stryn vgs. Sjølv om dei er over 15 år er det ikkje noko kjekt å sende dei gåande/syklande langs denne vegen. Vi må også tenkje på folkehelseperspektiv, og sjå nytteverdien dette vil ha for eldre også. Det å kunne gå seg ein tur frå Stryn utover mot Faleide og motsatt.

For Svarstad og Faleide vel
Sissel Svarstad

For å klare dette på 20 minutt, skal eg vere kort og seie kva eg IKKJE vil skal skje dei neste 10 åra:

Eg trur det som kan øydelegge bygda er masseturismen, særleg cruise-turismen og alt som føl medden. Cruise-kai 2 vil vere drepende for bygdesamfunna. Stryn sentrum kan vel klare seg - der er velden fredelegaste staden. Ver vennleg å tenk, politikarar. Ikkje gjer det så utriveleg og på sikt såuleveleg her at vi flytter frå kommuna. Dei 'vanlege' turistane er det også for mange av. Så det er påtide å slutte å 'promotere'. Vi skal vel ikkje LEVE av turisme, det er skikkeleg nedverdigande.

Prioriter i staden primærnæringane og det vi har av gode ressursar her. Oppgrader heller landbruksforvaltninga heller enn å redusere den sørvisen - slik det no går rykter om.

Prøv også å bevare det vi har av natur, matjorda ikkje minst. Bygg ikkje ned alt som kan byggast ned, tru heller ikkje at alt blir betre berre vi får meir industri, større tunellar, fleire bruer osv. Heller ikkje blirdet kjekkare å bu her viss maset om kraftutbygging tek seg oppatt!

Stryn er ein prima plass å bu, berre ikkje øydelegg det vi har i grådigheita etter å få MEIR av alt.

Det blir hele tiden snakka om att Stryn er en turistkommune.

Men politisk og juridisk er etter min mening Stryn ikke det. Vi er bare en sommer (6-månads)turistkommune.

Og det syns eg er veldig feil og vise en stor problem generellt i Stryn. Vi vil blir en ting men klare ikke og definere det også offisielt, ka eg syns er viktig siden turisme/gastronomie er en av den største næring i Stryn. Den gir også mykje ringvirkninger til andere næring som er for eks. transport, byggebransjen (hytte) osv.

Men eg syns vi er kanskje dårlig og utnytte att der kan finnes flere ringvirkninger til for. eks. landbruk. Her vi må kanskje bygges tiltak opp fra bynnen og kanskje tenke til ting som kan hjelpe/forsyne lokalbefolgning og turistene kjenne fra andere plasser.

En precis forslag fra meg er her en ukentlig marknad på Per Bolstad plass. Vedlagt er en presentasjon eg hadde 2 år siden til næringhage. Om det er interesse fra kommune å høres mer om det tar gjerne kontakt.

Bare så en enkelt tiltak kunne føre til ny arbeidplasser i andere næring og mer muligheter. Og vi måikke oppfinne hjulet på nytt. Det er bare sjå ka eksistere på andere plasser og tilpasse det Stryn.

Mvh Tobias Surmann

- Bedre veg og gangveg rundt Loen. Vegen er ikkje bygd for slik trafikk det er idag. Slik det er idag ervi foreldre bekymra for ungane våra når dei ferdast på vegane i Loen. Vegen er smal og uoversiktleg mange plassar. Burde våre gang og sykkelsti rundt Loen. Om dokke er usikker på korleis det er her,ta dokke en tur på synfaring.
- Meir tydeleg skilting av fartsgrensen frå Lofossen og nedover.
- Det hadde også vår til stor hjelp og vedlikehaldt fartsdumpane i Loen, og fått meir fartsdumpa. Då traffiken er stor og er ikkje alle som respektera fartsgrena som er satt i Lovikvegen.
- Leikeplass til barna er også eit stort savn i bygda. Alternativ til dette, kan ver den gamle fotballbana oven for betongen ved Lovikvegen.
- Gatelys rundt heile Loen. Mangler eit parti nedom kyrkja i Loen og frå Lofossen og fram til vassenden.
- Nye krysset ved mattilsynet bør prioriterast fortløpende.
- Synst det er veldig dumt at ein må gå i avisa for at kommunen skal bry seg.

I ein framtidsretta politikk må miljøtiltak tillegast stor vekt. Klimaendringane må reduserast.

1. Strynefjellsvegen er viktig, stigning under 4% vil redusere CO₂-utslepp og spare drivstoffutgifter. Vi som ikkje har jernbane som alternativ, må få høgste prioritet!
2. Nei til drenering myr, metanutslepp er ein klimaversting. Slutt på veg- og hyttebygging i myrområde.
3. Nei til ny cruisekai, det er nok allereide. Og vi må arbeide hardt for landstraum, gjerne ifm. Strynefjellsvegen.
4. Oppfordre til å rydde plastavfall langs vegane, ikkje minst fyller av landbruksplast frå gløynde rundballar!!! Og rydde bort ølboksar langs vegkantane, også i slåttemark, dei blir med i høyet og skadar dyra.

Skal Stryn vere Fagre Stryn i 2035 – det er i stor grad opp til oss.

- Eit Stryn som unge ynskjer å etablere seg og stifte familie(Vi treng folk og arbeidskraft)
- Ei god eldreomsorg
- Sykkel og gangstiar til bleksvingen, storesunde, Loen.
- Etablere byggefelt i bygdene våre, Sætren, Blakset, Hopland, Vikane, Storesunde. Det er viktig at vi har stadar å bygge å bu.
- Etablere stiar i nærområdet med tanke på folkehelseperspektivet. Særleg no som Kamben blir nedbygd er dette viktig.
- Etablere eldreboligar i bufellesskap.

- bedre planlagt sentrum med turstier langs elva og fjorden - dette vil gagne både dei lokale, men også turister. Bør plasseres ift kafeer, hoteller osv. Kanskje settes i forbindelse med hengebrua?
- trekkplaster med nærhet til sentrum som vil gagne næringslivet, som f.eks et badeanlegg, klatrepark, trampolinepark, Plantasjen, Biltema osv

Eg håper på ein trygg og god barnehage i Utvik, og ein trygg og god skule i Innvik. Ønske om terapibasseng som skulen/barnehagen og idrettslaget kan nytte i Innvik. Fleire boliger og tomter i begge bygdene.

Utvik har folkeauke i dei siste åra, og for at det skal fortsetteer vi avhengig av fleire boliger og tomter folk kan flytte heim til eller dei som allerede bur her kan etablere seg i. Hus i sentrum burde ikkje vere feriehus. Kanskje bu-plikt i boliger i sentrums området? Bygge fleire boliger til innvandring i Utvik, og nytte lokaler i Doria-bygg til norskundervisning? Det gir fleire arbeidsplasser i vårt lokal samfunn.

Eit sterkt eldretur i Innvik eller Utvik (slik som i Olden). Det blir fleire eldre i bygdene våre, det betyr atvi treng fleire boliger til dei som ikkje lenger kan bu heime. Kanskje D-boligen som ligg på området til Vikane Omsorgsenter kan gjerast om til bemanna boliger?

Fritidsaktiviter i bygdene må stå sterkt. Vi er avhengig av at alle er med og får eit godt tilbud. Ikkje allevil spele fotball og handball. Kanskje vi må tenke fleire aktiviteter som fleire er med på? Data-spel, musikk binge ? i ungdomshuset i Utvik har det før vore ungdomsklubb, det er eit veldig positivt tiltakfor unge. Ordninga som er idag med taxi for ungdommer som er på aktiviteter utanfor eiga bygd er veldig positivt. Dette må fortsette :)

Dei kommunale vegane må holdast vedlike. Viktig for at folk vil bu her.

Eg meiner at Stryn kommune må vurdere buplikt på hus utanom jordbruk, til liks med fleire andre kommunar i Noreg. Det er altfor mange boligar som står mørklagde i store deler av året, og som blir brukt til korttidsutleige/airbnb på sommaren. Ein ser òg eksempel på leigeforhold der ein ilangtidsleigeforhold må flytte ut i til dømes 1-3 mnd på sommaren pga at utleigar prioriterarkorttidsutleige i perioden.

Det blir lagt fram mange ønskjer om desentraliserte boligfelt/leiligheitsbygg rundt om, men med tanke på skredfarekart/kvikkleire etc. so må ein først å fremst prioritere å få folk til å bu i dei husa som allereide eksisterar.

Ein må forsøke å stimulere til busetning/auka bulyst i områder utanfor sentrum. Det vil ta presset av ein del funksjonar som allereide er overbelasta, som Tonning skule. Eg gremmast over at ein skal måtte plassere so mange born på eit so lite areal.

Landbruket lever utsett til i Stryn. Turismenæringa leve av å selge landskapet. Landskapet er landbruket! Likevel er det kanskje turismen som vil kvele landbruket. Ein har utfordringar med deisom skal ha det stillt rundt seg i frå tidlig på kveld, sjølv i onne periodane, dei som ikkje tåler lukta av husdyrgjødsel, dei som ikkje klarar å ta vare på søppelet sitt, (les. brusboksar som endar i føret tildyra), dei som gjer i frå seg i eng og beiter, osv.. Alle desse punkta kan tilskrivast mitt første avsnitt om korttidsutleige av boligar.

Vidare må ein ha ei mykje strengare handheving av/bruk av moglegheitene i konsesjonslova forlandbruk. Dei siste åra har det vore gjeitt konsesjon i hytt og pine i Stryn. Det er nærmast ikkje kravom noko som helst plan med kjøp av eit gardsbruk, enten det gjeld form for drift eller krav omerfaring/kompetanse knytt til skjøtsel av ein landbrukseigedom. Det same gjeld muligheitene for "slakting" av gardsbruk, der det er blitt for lett å kjøpe opp bruk for soå ville skilje ut bolighus for salg/utleige.

Skal ei slenge på nokre ord om turismen i seg sjølv og, so må ein søkje løysingar både på søppel og sanitærforhold. For denne næringa/dei private som driv utleige, har det siste åra vore bortimot umulig å ikkje tjene pengar, og ein skulle gjerne funne ordningar/heimlar der ein pålegg utleigarar å synleggjere tilstrekkelige funksjonar for dette, uten at utgiftene blir skubba over på kommunen

Stryn kommune har som preg å vere ei hyttekommune med stor fokus på næringsverksemd og turisme. Dette må jo halde fram, men tilboda Stryn har for dei fastbuande er svært dårlege. Det er ingen grunn for småbarnsfamilie å etablere seg i Stryn per dags dato, då tilboda som treffer yngre familier er berre om vinteren. Her har til dømes mange nabokommunar betre tilbod. Kva kan Stryn gjere for å betre seg? Viktig her er dialog... denne kampanjen som blir ført no er på rett spor, men dialogen som har vore har vore elendig. Viser til fleire møte eg hadde med kommunen - spesielt med omsyn til kommuneplanarbeidet i Vikane der kommunen var svært framifrå med gode dialogar og behjelpelig. Slike møte (uformelle møte) er utruleg viktige. Det de legg opp til no er det vi har sakna. Vidare må eg presisere at ein samfunnsplan handlar om det psykiske og gjerne ikkje det fysiske, som ein arealplan gjer. Difor er det ekstra viktig å inkludere meir i denne prosessen - viser til folk som kanskje ikkje er innanfor samfunnet, som innvandrarar og folk med psykiske problem. Ekstra viktig er innvandring, desse folka må ha ein stemme i denne prosessen, så å halde ting på engelsk og norsk for å inkludere mest mogleg.

Fritt for villcamping (på parkeringsplasser, langs vegane, på rasteplasser etc.)

Ein JA kommune som møter nye idear og aktørar og privatpersonar med openheit og nysgjerrigheit og som er tilgjengelege på telefon utan store begrensingar.

Eit levande sentrum med ein stor offentleg leikeplass attmed naturareale.. Ikkje attmed det falleferdige og dårlig utvendig vedlikeholdt kulturhuset. F.eks attmed Stryneelva i forbindelse med EL-bil lading og større offentlig parkeringsplass? Med skilt mot andre gjeremål i Stryn. F.eks merkatur til dagsturhytta, strynemila og Staveneset. Rett og slett tilrettelegge for trygg fysisk aktivitet utan bruk av bil frå sentrum.

Gang og sykkelveg til Staveneset og vidare mot Scania så ein kan gå strynemila trygt utan å gå langsveg i 80-sona.

Gang og sykkelveg frå krysset opp til Vinsrygg og ut til Faleide krysset. Det gir store moglegheiter for ferdsel frå Stryn og utover panoramavegen og mot Markane (via postveg) utan å måtte gå påhovudvegen.

Ein kan berre tenke seg sjølv kvar ein vel å stoppe når ein f.eks er på lang biltur ferie. Vi stoppar der ein kan stå ei stund og bevege seg litt. Det er ganske lite som skal til for å tilrettelegge ganske mykje meir. Ikkje minst gjere sentrum meir attraktivt. Små korte gangveggar, vil gjere det veldig mykjetryggare. Flott at vi får gang og sykkelveg i Loen, men kva glede har innbyggjarane i Strynkommune av den? Fint å ha dersom ein går ned frå Hoven og har bil i Loen, ja. Viktig å tilrettelegge for oss som bur her og, ikkje berre for turistane.

Flytte Tonning BHG opp i ny BHG i kamben og bygge ut sjukeheimen slik at den får det arealet den treng. Vi har framleis 2 sentrumsbarnehagar med BedriftsBHG og Vikalida BHG.

Nokon må styre kommunen og ta eit overordna ansvar før vi bruka opp alt areal i sentrum til klattete og feil utvikling. Det finns ikkje ei løysing der ALLE blir fornøgde. Ein må lytte til alle. Men så må ein berre bestemme seg og gjere det som er best totalt for heile kommunen og eit meir attraktivt sentrum. Vi har Nordfjordeid sentrum som mal. Dei har allereie fått til mykje av dette.

Kommunalt byggefelt Markane /Faleide mot Sætren? Kjempefin utsikt og likevel sentrumsnært. Tek nok ikkje lenger tid enn øvst i byggefeltet. Om dette er relevant for samfunnsplanen? Eg er ingen ekspert. Mest sannsynlig blir ikkje eg 100% fornøgd heller. Men det er mykje som er godt nok. Dette er iallefall min draum om Stryn kommune i framtida. Noko eg har tru vil vere til glede for mange.

Vegprosjekt og samordning.

- Bruk vegprosjekt smart, les RV15, massegjennbruk og verdiskaping.
- Gangsti? Velg stiløysing som sparar miljø og areal. Velg bort dyre gang og sykkelveg standarder og få bygd meir mindre kostnadskrevende stier for alle.

INNSPEL KNYTT TIL HEILÅRSVEG TONNINGSETRA/TVERRFJELLET

Kommunen må arbeide for parkering for allmennheita ved Tønningsetra, med veg gjennom Tindefeltet. Dette er blitt jobba med i mange år, men av ulike grunnar er det ikkje blitt einighet om dei private vegane. Dette er derfor den siste muligheten til at dei som ikkje har hytte i dei nyare hyttefelta, kan kome seg heilt opp på Tønningsetra med bil også om vinteren. Med klimaendringane forventar ein at snøgrensa kryp oppover, og det må derfor tenkast langsiktig og at ein kanskje om 30 år må heiltopp på Tønningsetra for å ta på seg langrennskia. Det er viktig å legge til rette for at alle skal kome seg fram til friluftsområder, og vi oppfordrar derfor kommunen til å jobbe for at denne vegen kanrealiserast!

Vi som har hytte på Bøasetra ønsker òg å få tilgang til heilårsveg gjennom Tindefeltet.

Allmenheten kan komme opp på Tønningsetra med bil. Tenk alle med funksjon-nedsetting kan komme opp på fjellet.

På vegne av Hyttelaget Bø, Tønning og Vik vil vi be Stryn kommune prioritere fortsettelsen av vedtaket frå 05.02.2019 om heilårs vegutløyising gjennom Tindefeltet og fram til Tønningsetra og heilt fram til Bøasetra ved å knyte den nye vegen saman med Setrevegen og nytte eksisterande bruer, vegar og parkeringsplassar på Tønningsetra og Bøasetra. Det vil minke behovet for parkeringsareal for ålmenta og såleis redusere terrengingrep. Kostnadmessig også gunstig. Setrevegen frå Nedsætra til Tønningsetra blir nytta av ålmenta som skiløype vinterstid og reduserer tilkomsten til hyttene.

Viser til innspel frå Vegnemda for setrene Bø, Tønning og Vik og dialogen mellom Stryn kommune og denne vegnemda.

Mvh

Jens Ole Løken

leiar Hyttelaget Bø, Tønning og Vik

Vi må få heilårsveg på Tønningsetra gjennom Tindefeltet. Dersom det ikkje går, må kommunen prøve å gjere slik at vi får vinterveg gjennom Bøanedsetra hyttefelt, mot at vi betaler for oss. Så kan ein bygge ein parkeringsplass nord for vasshuset. Der kan ein grave seg ned litt og bygge opp veg slik at ein kan få tunnell for å spare skiløypene. Eg har lagt oppe på setra i 73 påsker, så eg veit kva det vil seie å bere alt opp, både av mat og utstyr. Men tidene har endra seg. Eg er slutta å gå på ski, og går dårleg, så å gå frå skisenteret er uaktuelt for min del. Så heilårsveg må vi ha. Eg har lyst å bruke hytta og fjellet ei stund til. Dersom det er snakk om kostnad for å få til dette via Bøanedsetra hyttefelt, så ta kontakt med hytteeigarane og bli einig om ein sum. Spør hytteeigarane i Bøanedsetra hyttefelt om å vere med og opparbeide parkeringsplass. Ein heilårsveg gjennom Tindefeltet og heilt opp kan finansierast med bompengar. Det viktigaste er at vi får heilårsveg opp til Tønningsetra snarast.

Eg er oppteken av at også dei gamle hyttefelta som Tønningsetra og Bøasetra skal få tilgang til heilårsveg. Dersom kommunen skal gå inn å finansiere parkeringsplass for ålmenta i anledning Tindefeltet, må det være klausul om at hytter utan heilårsveg skal kunne få tilgang til vegen. Her må kommunen være klimakloke når ikkje grunneigarane prioriterer dette. Vegnemda i Tønning og Bøasetra Vel har arbeida for en felles veg sidan dei nye hyttene bleiplanlagde i Bøanedsetra hyttegrend. Sjølv om det er same grunneigar har dette ikkje blitt prioritert. Det har nå kome mange nye hytter også på Tønningsetra som heller ikkje har tilgang til heilårsveg. På vinteren må vi parkere på Skisenteret og gå derfrå eller leige scootertransport. Dette er ikkje framtidsretta. Det blir billigare og meir miljøvennlig å utnytte eksisterande veg. Vi som har hytte i det gamle hyttefeltet øverst på Bøasetra har heller ikkje transportveg om sommaren. Eg oppfordrar politkarane og administrasjon å sette dette på dagsorden og prioritere hytteveg i dei gamle hyttefelta der hovedtyngda av eigarane er Stryningar med hytte gjennom fleire generasjonar. Takk.

Kommunen må snarast sikre at vegen gjennom Tindefeltet blir bygd heilt fram til Tønningsetra.

Det er nesten ei skam, og det er svært diskriminerande at hytteeigarar i dei gamle hyttefelta Tønningsetra og Bøasetra ikkje skal få nytte hyttene sine på like vilkår som hytteeigarar i dei nye hyttefelta. Utan ein heilårsveg står desse hytteeigarane utan tilkomst fleire månader i året. Å måtte gå opp gjennom gamle setrevegen på vinteren er det ikkje alle som klarer. Og for dei som klarer det, er det ikkje alltid veldig trygt å gå der, all den tid den er meir eller mindre gjort om til slalomløype og ein del av Stryn Vinterski. Folk på slalom kjem rennande "frå alle stadar", både i vegen/løypa og ned fråsida og inn på vegen/løypa.

Så lenge ein ikkje får nytte vegen gjennom Bøanedsetra hyttefelt (noko som burde vere mogleg), så MÅ no vegen gjennom Tindefeltet kome, og den må kome heile vegen fram.

Snøgrensa kryp stadig lenger opp, og i eit folkehelseperspektiv er det òg viktig at det blir lagt til rettefor at fleire kan kome seg ut og opp i skiløypene, ikkje berre hytteeigarar i Bøanedsetra (samt grunneigarane..).

Håper kommunen ser dette, og tar tak i dette. Slik vi har forstått det, så er der vel 70 meter leng stoppe som må omregulerast, men dette kan ikkje vere ei vanskeleg sak.

Kommunen snakkar varmt om bulyst og at folk skal kome tilbake til Stryn. Kva med oss som allereie bur her? Og som har også har hytte i Stryn? Vi treng å bli høyrde, og vi treng like mykje at kommunen "verdset" oss like mykje, slik at vi vil fortsette å bu i Stryn, og fortsette å bruke hyttene våre, heile året

Eg ønskjer helårsvei gjennom Tindefeltet til Tønningsetra.

Viktig at Stryn kommune tar rollen aktivt for å finne veiløsning for Tønningsetra/Bøasetra. Detteburde vært lagt på plass for mange år siden, men vi er der vi er. Derfor virker det rart at manutarbeider 3 veier opp til samme punkt, ved brua over Vikaelva. Hvis kommunen ikke krever at veienopp via hyttefeltet ved skisenteret åpnes for all ferdsel opp, så må kommunen bidra til konstruktiveløsninger for veiløsningen via Tindefeltet og opp til innregulerte parkeringsplasser ved Tønningssætra og Bøasætra. Her må man tenke mot 2035 og sikre en veiavløsning som står seg ift videre utviklingav området.

TAKK FOR INNSPEL!